БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! 43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 248 (11234) | 1966 оной октябриин 20, четверг | Сэн 2 мүнгэн

ПАРТИИН ЗОРИГЖУУЛХЫ ҮГЭ

…гуехэ Октябриин социалис революциин 49 жэлэй …зорюулжа, КПСС-эй Центральна Комитедэй гарга… Урянууд үсэгэлдэр тунхаглагдаба. Эдэ Уряанууд …хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлые халуун охёор сууряа…ба, бүхы дэлхэй дээрэ хүсэ ехэтэйгээр зэдэлбэ.

…тральна Комитедэй Уряанууд хадаа хүсэн түгэл… документ болоно. Тэдээн дотор манай социалис Эхэ …й табин жэлэйнь шахуу түүхэ оршоно. Тэдээн …гэгээн гэрэлтэ ерээдүйдөө гүнзэгыгөөр этигэн …гүн тунгалаг оюун бодол, сэбэр һайхан ухаан …харуулагдана. Өөрынгөө шанга тэмсэлэй, мүн …хүшэр илалтын замаар туйлаһан алдарта дүй дүр…э түшэглэн, коммунизм байгуулжа байгаа дэлхэй …түрүүшын ороной хүсэ шадалые улам бэхи…лыень, дэлхэйн социалис можые хүгжөөхыень, эб …далай түлөө, дайн сэрэгтэ эсэргүү хүсэнэй хүг… түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхыень өөрынгөө …й бүхы ажалшадта, социалис оронуудай ара… бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэд болон таряашадта …үгөөр Коммунис партиин Центральна Комитет …на.

…СС-эй ленинскэ Центральна Комитедэй Уряа… совет хүнүүд хадаа социалис мүрысөөе улам хү… долгилуулан, ажалай шэнэ дэбжэлтээр ха… ёһо заншалтай болонхой. Эгээ мүнөө агууехэ …ой урда тээ манай ороной хүдэлмэришэд, кол…үүд, интеллигенци бүхэсоюзна ажалай вахтада …, шэнэ уялгануудые абана. Агууехэ Октябриин …й ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсалга КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые, шэ…ан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые амжалтатай… дүүргэхын түлөө мүрысөөнэй үргэлжэлэл болон …даа улам хүгжэжэ байһаниинь бүришье удхатай.

…жэлдэ туйлаһан амжалтаараа совет хүнүүд омо… ёһоороо омогорхоно. Жэлэй дүнгые тухайлан …, шэнэ табан жэл һайнаар алхажа эхилээ, тү… жэлэй түсэбые арадай ажахын бүхы һалбари… дүүргэхэнь. Үнгэрһэн 9 һарын дүнгүүдые 1965 … үеынхитэй сасуулбал, промышленна үйлэд… хэмжээн 8,3 процентээр ургаа, ажалай бүтээсэ …центээр дээшэлээ. КПСС-эй ЦК-гай сентябриин …, XXIII съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр …гдэжэ байгаа экономическа реформо арадай … хүгжэлтэдэ һайнаар нүлөөлнэ. Табан жэлэй тү… амжалтатайгаар дүүргэхэ тэмсэлдэ ордено Бу… хүдэлмэришэн анги өөһэдынгөө хубитые шадал …оогоо оруулна. Республикын промышленность …арын даабарие дүүргээ, олон предприятинууд … бүтээн гаргалгые нилээд дээшэлүүлээ, …ынь һайжаруулаа, өөрынь үнэ сэнгые улам хям…аа. Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрика, «Тепло…», «Электромашина» заводууд болон бусад шэнэ …аар хүдэлнэ. Октябриин 49 жэлэй ойн хүндэлэ… мүрысөөндэ жагсагшад үдэр бүри сэдьхэл баяр… шэнэ мэдээсэлнүүдээр элидхэнэ.

…ай хүнүүдэй омогорхохо юумэнүүд олон. Энэ …хол хадаа һайрхаха, үлүү ехээр бахархаха гү, …һанаараа һанаагаа амарха ямаршье ябадалтай …холбоогүй. Табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтын түлөө, …ическа реформые бэелүүлхын түлөө тэмсэхэ үедөө …шиидхэбэрсэ олоодүй, мүн али олон хүндэ хүшэр …түдтэй ушарна, тиигэбэшье тэдэниие ябуул дун…талан дабана. Энээнһээ уламжалан, коммунис …алтын зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө бүхы …адалаа, эрдэм мэдэрэлээ, дүй дүршэлөө элсүүл… промышленностиин, транспортын, барилгын хү…лэгшэдтэ КПСС-эй ЦК иигэжэ хандана:

— КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые, …шленность болон транспортаа саашадань хүгжөө…ан жэлэй түсэбэй даабаринуудые амжалтатайгаар …хын түлөө тэмсэгты!

— Ниитын үйлэдбэриин ашаг үрыень бүри ехэ бол…, капитальна хүдэлмэридэ һомологдоһон мүнгэ ба …днуудые үшөө һайнаар хэрэглэгты, үйлэдбэри… түргөөр ашаглалгада оруулагты.

— Технологическа, үйлэдбэриин журам бэхижүүлэг…ахын тоосоо хүгжөөгты, үйлэдбэриин ашаг олзые …лгогты!

— Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгты, продукциин … үные хямдаруулагты, шанарыень һайжаруул… түлөө тэмсэгты!

Хүдөөгэй ажалшад Октябриин ойе эрхим жэшээгэй хэрэг үйлөөр угтажа байна. Республикын колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ таряагаа һайнаар ургуулаа, гүрэндэ орооһо худалдаха түсэб-захил амжалтатайгаар дүүргэбэ. Гүрэндэ орооһо худалдалгаар бүхэроссин социалис мүрысөөнэй дүн гаргаһан РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол соо Буряад ороной колхоз, совхозуудай һайн хүдэлмэри тэмдэглэгдэһэн байна. Республикымнай малшад горитойхон амжалта туйлаба. Эдэ бүхэн хүдөөгэй ажалшан түмэнэй туйлаһан ниитэ ехэ туйлалтын нэгэ хубинь болоно бшуу.

«Манай колхоз, совхозууд үнэхөөрөө һүртэй ехэ амжалта туйлаа. Октябриин 10-най байдалаар гүрэнэй амбаарта 4 миллиард 500 миллионһоо үлүү пууд гэхэ гү, али 74 миллионһоо дээшэ тонно шэнэ ургасын орооһон адхагдаба. Иимэ хэмжээнэй орооһон манай орондо түрүүшынхеэ бэлэдхэгдэбэ» гэжэ совет-польшын хани барисаанай митинг дээрэ Л. И. Брежнев хэлэһэн байна.

Хүдөөгэй ажалшадай амжалтын аша туһаар хүн зониие эдеэ хоолой гол шухала продуктнуудаар хангаха зорилго лаб, бата бэхи үндэһэ һуури дээрэ табигдаба гээшэ.

Зүгөөр табан жэлэй түрүүшын жэлдэ туйлаһан хүдөөгэй ажалшадай амжалта хадаа хүдөө ажахые хүсэ ехэтэйгээр, хурдан түргэнөөр дэбжээлгын түрүүшынь эхин алхам болоно. КПСС-эй Центральна Комитедэй мартын, майн Пленумүүдэй, XXIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тулада үшөөл нилээд ехэ юумэн хэгдэхэ болоно бшуу.

— Колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! КПСС-эй XXIII съездын, ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэгты! Орооһо таряанай ургаса, мал ажалай ашаг шэмые бүри ехэ болгогты! Эрдэм, техникын туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэл үйлэдбэридөө нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты, колхоз, совхоз бүхэниие ашагтайгаар ажалладаг болгогты!—гэжэ КПСС-эй ЦК хандана.

— Газар таряалан эрхилэлгын шанар улам һайжаруулхын түлөө тэмсэгты, газараа нарижуулха үргэн ехэ программа бэелүүлэгты, хүрьһэнэй үрэжэл улам һайжаруулагты, газарай гектар бүриһөө баян ургаса абагты!

Промышленностиин, хүдөө ажахын амжалта болбол хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай холбоо барисаанай агууехэ хүсэнэй бодото бэелэл мүн. Хүдэлмэришэн анги хадаа хүдөө нютагуудые гол шухала техникэ, түхеэрэлгэ, үтэгжүүлгээр хангана, тиихэдэнь таряашад хадаа промышленностьда түүхэй эдлэл, городой хүн зондо эдеэ хоолой зүйлнүүдые улам ехээр үгэдэг болож байна. Хүдэлмэришэн ангиин, таряашадай холбоо барисаае саашадань улам бэхижүүлхэ хэрэг болбол коммунизм байгуулгадахи шэнэ амжалтын эшэ үндэһэн болоно.

— Совет социалис гүрэнэй эбдэршэгүй бата үндэһэ һуури болоһон хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай холбоо барисаан улам бэхижэг, хүгжэн һалбараг лэ!

Хүсэ шадалайнгаа, алдар солынгоо хүгжэн мандажа байһан үе сагта манай Эхэ орон совет засагай байгуулагдаһаар 50 жэлэйнь богоһые алхан орохонь. Табин жэлэй туршада хүн түрэлтэнэй түүхэдэ түрүүшынхеэ коммунизм тээшэ зам табиһан Соведүүдэй орон энхэ мэндэ, хүгжэн һалбарһаар байнал. Социализм, коммунизм байгуулхын түлөө совет хүнүүдэй тэмсэжэ байһан жэл бүхэниинь асари ехэ алхам, алдарта зам мүн. Октябриин Социалис революциин 50 жэлэй ой бүхы совет арадай, дэлхэйн бүхы түрүү хүн түрэлтэнэй һайндэр болон мандахал.

— Советскэ Союзай ажалшад! Коммунис байгуулалтын хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлажа, Агууехэ Октябриин табин жэлэй ойе тэмдэглэе!—гэжэ КПСС-эй ЦК хандана.

Түүхэтэ амжалта бүхэн, коммунизмын орьёл өөдэ дабшалгын шэнэ алхам бүхэн түрэл Эхэ ороной, амжалтаһаа амжалтада ударидагша Коммунис партиин баатарлиг ехэ хэрэг үйлэ мүн гэжэ совет хүнүүд хэзээ сагта хаража байдаг лэ.

— Ленинэй эмхидхэн байгуулһан, Советскэ Союзай алдарта Коммунис парти мандаха болтогой!

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

АЖАЛАЙ ДЭБЖЭЛТЭ

СОВЕТ ЗАСАГАЙ 49 жэлэй ойе Хяагтын утаһа ээрэлгын трикотажна фабрикын хүдэлмэришэд ажалай бэлэгээр угтаха хүсэл эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллана. Тэдэнэр ажалай бүтээсые түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 5 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Энэнь октябриингаа түсэб болзорһоонь урид гүйсэдхэхэ арга олгоһон байна.

Хяагтын трикотажна хубсаһа нэхэгшэд октябриин 28 хүрэтэр түсэбһөө гадуур 14000 хэһэг дотор хубсаһа, 3000 хэһэг гадар хубсаһа нэхэхэ, 1 тонно утаһа ээрэхэ гэһэн уялга абанхай. Эндэхи хүдэлмэришэд гаргаһан продукциингаа шанар тухай мартаагүй. Тиигэжэ продукциингаа сортые 1,5—2 процентээр дээшэлүүлхэ гэһэн байна.

Октябриин һайндэрэй урда тээ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй хүсөөр фабрикынхид үйлэдбэрилжэ байгаа продукциингаа өөрын үные 0,5 процентээр доошолуулха гэжэ хэлсэбэ.

Хяагтын эд нэхэгшэд абаһан энэ уялгаяа дүүргэхэ хүсэд арга боломжотой.

С. БУХАЕВ.

ҮРГЭН ТАЛЫН СУУРЯАН

Түрэхэ гарахын олон үгэгүй, даруу номохон зантайшуул алтан дэлхэй дээрэ али олон үзэгдэдэг. Тиимэ зонуудта ямарханшье ажал даалга, дурадха, үгэ дуугүй дүүргэдэг. Иимэшүүл өөрыень магтахада бүришье һаа дурагүй. Ажал хүдэлмэри тухайнь һурахада иигэжэ хэлэдэг. «Бусадтал адли хүдэлжэ байнал би даа. Хүнһөө үлүү юумэ хэжэрхиһэн бэшэб»—гээд дарууханаар хөөрэдэг заншалтай. Иимэ хүнүүдэй нэгэн Дулмажап Мункуевна Доржиева болоно. Анаагай совхоздо ахалагша хонишоноор ажалладаг юм.

Энээнтэй бүри уулзаагүй байхадаа тэрээн тухай һайн һайхан үгэнүүдые оло дахин дуулаһан байхаб. «Уһан дээрэ үрмэ тогтоохо» хэлэ аман гээшэмнай хэлэшэгүй гоё байгаа ёһотой гэжэ юундэшьеб һанаһан байгаабииб. Нюурдаад, уулзаад байхадаа өөрынгөө һанаанда ехэ аягүйрхэжэ байгаа һэмби.

— Эжы, ажал хэхэмни, ажаллахамни, ажалшье өөрэгүй һургуули ха юм,—тээд Дулмажап түрэһэн нютагтаа агта моридые адуулагшаар ороод, ажалайнгаа зам эхилһэн юм. Тэрэ гэһээр ходоодол суу байда хүртэжэ ябана.

— Мүнөө хани нүхэртэйгөө хонишоноор ажаллажа байхадаа бүришье һаа баяртайб. Салин хүлһэшье муу бэшэ абадагби. Хубсаһа хунар, эдихэ ууахаһаа эхилээд бултал дуран соомнай хүрөөд лэ байгша,—гэжэ Дулмажап үнэн зүрхэнһөө хөөрэнэ. Дуулажа, шагнажа байхада урматай гээшэнь.

Дүрбэдэхи жэлээ эхэ хони харууһална. 595 хонид. Гурбан жэлэй саада тээ багахан хурьгад байгша бэлэй.

Мүнөө танигдахаар бэшэ. Һайнаар хаража, харууһалжа шадаха аа гү гэжэ һанаагаа зободог зоотехнигууд, бригадирнууд аягүйрхэдэг болонхой агша.

100 хонин бүриһөө 101 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ. Арбан дүрбэн центнерэй орондо 16 центнер нооһо хайшалаа. Эршэтэ ажалай үрэ дүн хаанашье, хэзээшье өөрынгөө бодото һууриие эзэлээд лэ байдаг.

— Манай Дулмажабай сэдьхэл һанаан ямаршье һайхан гээшэб даа, тала дайдадал үргэн дэлюун, ажалынь гэжэ манай Нарин-Горхондол бурьялан, долгилон байдаг гээд нютагайхидынь магтан дуурана. Дуулажа, шагнажа байхада ямар зохид бэ даа, — гээд үшөө дахин дабтамаар.

Хабарай хагсуу һалхинда шэрбүүлэн, зунай халуун наранда шаруулжа хүрилшэһэн шарайнь елэгэнэн байхадаа ажалай арюуниие ямар зохидоор харуулнаб. Иимэ хүнүүдһээ жэшээ абамаар.

Г. ХОГОЕВ.

Хори.

ТҮРҮҮ ГҮҮРТЭ

Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой һаалиин гүүртэнүүд хоорондоо дэлгэрһэн мүрысөөндэ Еланиин МТФ-гэй һаалишад түрүүлбэ. Энэ фермын һаалишад 9 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1229 литр һү һаагаад байна.

Фермын һаалишадай дундаһаа Вера Попова шалгараа. Тэрэ үнгэрһэн хугасаа соо үнеэн бүриһөө 1513 литр һү һааһан амжалтатай. Тиихэдэ Анна Бутакова Вераһаа гурбан литрээр бага һү һааһан байна.

Эндэхи һаалишад Октябриин революциин 49-дэхи ойн һайндэр хүрэтэр жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ гэһэн уялгатай.

В. БОРИСОВ.

УРМАШАМААР

Таряа хуряалга дүүрээ. Тиибэшье энэ жэлдэ тэрэниие дабажа гараһан баатаршуулые дурдаха дуран хүрэнэ. Ургаса һайн гараа. Гектарай дунда зэргээр 17—18 центнер таряан хуряагдаа. Иимэ баян ургаса манай «Коммунизм» колхозой 2-дохи отделенидэ һая наашадаашье гараагүй юм. Бата Жигжитовэй хүтэлбэрилдэг тракторна таряан ажалай механизаторнууд мууларгүй хүдэлөө. Даабаряа дүүргэдэггүй хүн үгы һэн.

Комбайнернууд Бальжи Ринчинов, Радна Цыренов гэгшэд тус бүридөө 600 гаран гектар таряа хадаһан. Манай колхоз 24 мянган центнер таряа тушаажа, гүрэнэй түсэб 4 дахин үлүүлһэн байна.

Зэдэ. Ц. САГАЛЕЕВ.

ҺААЛИШАДАЙ ЭДЭБХИ

Агууехэ Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоһон Хяагтын «Дружба» колхозой малшад гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ. 12.740 центнер һүн гүрэндэ тушаагдаба.

Колхозой һаалишадай данса дээрэ Лукерья Воробьевагай нэрэ туйлаһан амжалтаараа тобойсо харагдана. Энэ эрхим һаалишан жэлэй эхинһээ хойшо 1921 литр һү һаагаад байха юм.

Артелиин малшад жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 1200 центнер һү гүрэндөө худалдаха хүсэл эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллана.

Б. СЕРГЕЕВ.

ДАЛИТА ШУБУУНАЙ ЭЗЭД

Сагаан далита нугаһанууд сайран харагдана. Энэмнай Кабанскын совхозой баялигынь. Жэл бүри талуу нугаһануудые олоорнь далижуулжа, эндэхид гүрэндөө шубуунай мяха ехээр худалдадаг болонхой. Үнгэрэгшэ юһэ һарын туршада совхозойнь фермэһээ 10 мянган центнер нугаһанай мяхан тушаагдаа. Гансахан энээнһээ 180 мянган түхэригэй сэбэр олзо совхоздо ороһон байха юм.

Амжалта миил зүндөө туйлагдадаггүй. Далита шубууе олоорнь үдхэжэ далижуулхын хойноһоо эндэ хүнүүд оролдоно. Шубуушад Наталья Кузнецова, Прасковья Суворова шэнги ажалдаа алдартай улад фермын хамаг хүндэ ажалые дүүргэжэ байдаг. Тэдэнэй гараар нугаһанһаа үндэгэн абтана, шахагдажа гүрэндэ тушаагдана. Энэ фермэдэ хэды олон үндэгэн абтааб? Тоолон гаргабал нугаһан бүридэ 130 үндэгэн абтаад байна. Хэдэн жэл удаа һайнаар ажаллажа, эдэ хоёр бэрхэшүүл Киев городто болоно үнгэрһэн шубуу харалгын уласхоорондын выставкэдэ хабаадалсаа.

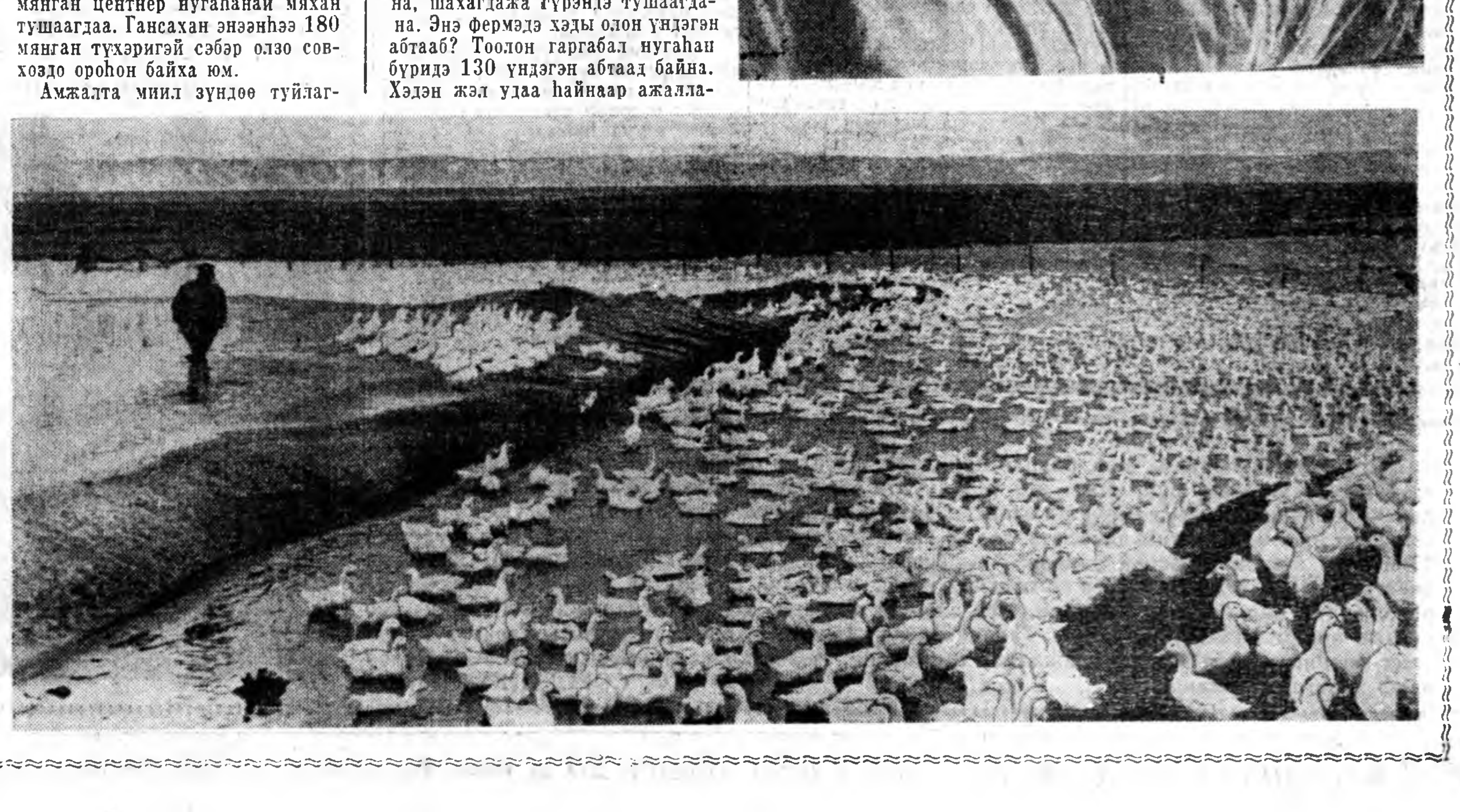
Кабанскын шубуушад ехэ зорилго урдаа табинхай. Ерэхэ жэлдэ бүри олон нугаһанууд үдхэгдэжэ тушаагдаха юм. Энэ зорилгоор фермынхид жэлэй дүрбэн сагта нугаһанай дальбарaануудые дэгжээхэ гэлсэбэ. Мүнөө эндэхи инкубаторна станцида 40 гаран мянган үндэгэн дальбараа болгогдохоор табигдаад байна.

Совхозой шубуушад нугаһан бүреэ 4 килограмм шэгнүүртэй болгожо гүрэндөө худалдаха. Ажалдаа түрүү арга хэрэглэһэнэйнь ашаар иимэ зорилго бэелүүлэгдэхэ байна.

Зураг дээрэ: 1. Инкубаторай оператор А. Поплевина. 2. Киев городто уласхоорондын выставкэдэ хабаадалсаһан түрүүшүүл: Н. Кузнецова, П. Суворова гэгшэд. 3. Совхозой нугаһанууд.

Ф. СОРОКИНОЙ фототекст.

ХАНИ ЁҺООР АЙЛШАЛЖА ЕРЭБЭ

…ПСС-эй ЦК-гай болон Совет… правительствын уряалаар: …Г-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секре…, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Вальтер Ульбрихт, …Г-гэй ЦК-гай Политбюрогой …үүн, ГДР-эй Министрнүүдэй …эдэй Түрүүлэгшэ В. Штоф, …Г-гэй ЦК-гай Политбюрогой …үүн, секретарь Э. Хонеккер бо… СЕПГ-гэй ЦК-гай гэшүүн, ГДР-… Национальна оборонын министр, …ин генерал Г. Гофман, Румы… Коммунис партиин ЦК-гай …ральна секретарь Н. Чаушеску, РКП-гэй ЦК-гай Саг үргэл… Президиумэй гэшүүн, Румы… Социалис Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ … Маурер, РКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, СРР-эй Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй …истр генерал-полковник И. Ио…; Болгариин Коммунис пар… ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, …ариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков, БКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, НРБ-гэй Арадай оборонын министр, армиин генерал Д. Джуров; Чехословакиин Коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Чехословакиин Социалис Республикын президент А. Новотный, КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, ЧССР-эй правительствын түрүүлэгшэ Й. Ленарт, КПЧ-гэй ЦК-гай гэшүүн, ЧССР-эй Национальна оборонын министр, армиин генерал Б. Ломский; Монголой Арадай-Революционно партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Монгол Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал гэгшэд октябриин 17-до хани ёһоор Москва айлшалжа ерээ.

КПСС-эй болон Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд айлшадые угтаһан байна.

Хүдөө ажахын командирнуудай һургуули

МОСКВА, октябриин 18. (ТАСС). Колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые бэлэдхэхэ юһэн шэнэ техникум энэ жэлэй ноябрь һарада Россин Федераци болон Украинада нээгдэхэ байна. Мянга гаран хүн — колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй орлогшонор, совхозуудай отделенинүүдые эрхилэгшэд, үйлэдбэриин бригаданuудай хүтэлбэрилэгшэд болон мал ажалай фермэнүүдые даагшад 2—3 жэлэй турша соо эдэ һургуулинуудай студентнүүд болохо байна.

Һуралсалай курсые түгэсхэһэнэйнгээ һүүлээр эдэ һургуулинуудые дүүргэгшэд бүхэн хүдөө ажахын шухала асуудалнуудай нэгэндэ зорюулагдаһан дипломно проектые хамгаалан барижа гараха байна. Агроном-эмхидхэгшэ гэһэн гү, али зоотехник-эмхидхэгшэ гэһэн дипломуудые абаһанайнгаа һүүлээр техникумүүдые дүүргэгшэд хүдөө нютагта хүтэлбэрилхы хүдэлмэри хэхэеэ бусажа гараха байна.

Хүсэд бэшэ дунда һургуулинуудһаа доогуур бэшэ эрдэмтэй аад, хүдөө ажахыда гурбан жэлһээ бага бэшэ саг соо хүтэлбэрилхы тушаалда ябагшад, оролтын экзамен амжалтатайгаар баригшад техникумүүдэй студентнүүд болож шадаха байна.

Россин памятнигууд хэтын хэтэдэ мүнхэл!

Фонддо орожо байһан түрүүшын мүнгэ зөөри

…Россин Федерациин түүхын бо… соёл культурын памятнигуу… хамгаалха фонд байгуулагдаа … хэблэлдэ урда тээнь мэдээ… һэн. Элдэб олон янзын …жэлэй, элдэб наһанай хүнүүд …ло һайн дураараа мүнгэ эль… болохо зуураа, памятнигуу… хамгаалгада хабаадалсаха хү…тэй байһанаа элирхэйлэн мэ… Тэдэнэй тоодо — Эсэгэ… хамгаалгын дайнай инва… Н. Н. Сердюков Светлоград… (Ставрополиин хизаар), пен…ерка Ф. Н. Бобровникова …онеж), уран зурааша В. Е. Кичигина (Ярославль), И. Л. Кулешов (Улаан-Үдэ), М. М Мусалимов (Башкирай АССР) болон бусад олон хүнүүд оролсоно.

«Россин памятнигууд түрүүн байгуулагдаһан шэнги гоё һайхан, һүр жабхалантай хододоо байг лэ» — элэ үгэнүүд С. И. Хлыстуновой (Черкасск) бэшэг соо хэлэгдэнхэй.

Түрүүшын хамтын түлөөһэгүүд бүхэроссин дуунай бүлгэмһөө — 10 мянган түхэриг, Башкирай АССР-эй Никольско һургуулиин һурагшадһаа, Белгородско областиин Красненска больницын алба хаагшадһаа ороод байна.

Партийна ажабайдал

КОММУНИСТ БОЛГОН АБАХАДАА...

«КПСС-эй Устав шудалхадаа, Советскэ Союзай Коммунис партиин гэшүүн болохоор бэлэн үшөө болоодүйб гээд ойлгооб. Юундэб гэхэдэ, кандидат ябаха үедөө өөрыгөө онсолон харуулжа шадаагүйб, партида шухала һайн гэхээр юушье хээгүйб, гэшүүнэй түлбэрил түлэһэн байнаб. Гэшүүн болгон намайе абалгаһаа арсахыень партийна организацие гуйнаб...» гэжэ слесарь Владимир Голосов мэдүүлгэ дотороо бэшэһэн юм.

Иимэ мэдүүлгэ хаа-яахан лэ ородог гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Теэд энээниие юрэ бусын ушар гэжэ харахаар байна гү? Өөрынгөө хэһэн юумэээр ханаагүй тухайдаа Голосов үнэн сэхээр хэлээ ха юм. Гэхэ зуура, энэ мэдүүлгэ цехэй партбюрогой гэшүүдэй зүһөө аягүйгөөр угтагдаа: убай һэнгэргүй ааша гаргаа гэжэ тус хүдэлмэришэниие гэмнээ. Мүн партийна суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэдэй нэгэн: Голосов юушье хэжэ магад, үнгэрхэдөө «ара нюрганһаа нюдархадаашье болохо» хүн гээшэ гэбэ. Энэ мэдүүлгыень хэншье буруушаагаагүй, теэд тэрэнэй тон буруу бултадаа ойлгоһон лэ байгаа ёһотой. Тэрээнһээ гадна, Голосовые КПСС-эй гэшүүндэ кандидадһаа гаргахадаа, хэрэгынь дүүрээ гэжэ тэндэхи коммунистнууд бодоһон янзатай...

Голосовтой хөөрэлдэжэ һууха-даа, кандидат болоһонһоо хойшонхи ажабайдалыень алхам алхамаар шэнжэлжэ үзэхэ һэдэлгэ гаргааб-ди. Техникумэй үдэшын отделениин 4-дэхи курсда заочноор һураһан, экзаменуудые һайнаар бариһан байгаа. Цехэй ханын газетэ редактировалдаг байһан. Мүн залуушуулые слесариин мэргэжэлдэ һургаа. Тиимэ мэдүүлгэ бэшэхэ үндэһэ баримта үгы шэнги. Теэд партиин гэшүүндэ кандидат бэшэшье ябахадаа эдэ бүгэдые хэхэл байгааб, хэдэг байгааб, коммунистын үмэнэ һураггүй ехэ эрилтэ табигдадаг гээд Голосов өөрөө тооло-но. Энэ хүдэлмэришэн кандидат ябаһан сагайнгаа ажабайдал шэбшэн бодожо үзөөд, тиихэдэ хэһэн бүтээһэн хэрэгүүдни энэнэй урда тээхиһээ ямаршье илгаагүй байна гэжэ ойлгоһон, тэрээн тухайдаа үнэн сэхээр хэлэһэн байна.

Теэд Владимир парткомдо ошожо, бүри хүндэхэн хэрэг даалгахыень юундэ гүйгаагүйб гээд асуужа магад. Гэбэшье партком, Голосовто рекомендаци үгэһэн коммунистнууд хаана байгаа юм? гэһэн асуудал табибал, бүри зүб болохо бэшэ гү.

Эдэнэр — цехэй мастернууд Р. С. Батомункуев, Ю. П. Тарасов, О. А. Санграев гэгшэд — гар дааһан, партиин үмэнэ харюусаха болоһон хүнэйнгөө ажабайдалые, ажал хэрэгүүдые, хэр зэргээр бэлдэжэ байһые кандидат ябаха үедэнь нэгэтэшье һонирхоогүй байшоо. Авиационно үгэ хэрэглэн, рекомендаци үгэгшые толгойлогшо хүнтэй жэшээлбэл, энэ ушарта толгойлогшонь мэдэл дороо байгшадые хэрэгсээнгүй орхижорхиһон жэшээтэй болоно.

Аха нүхэдынь рекомендаци үгэгшын гуримаар Голосовто һайтар туһалһан байгаа һаань, бүхы хэрэг бүтэмжэтэй байха һэн. Залуушуулые слесариин мэргэжэлдэ һургаха гээшэ даншье орёо зорилго бэшэ ааб даа. Теэд энэ ушарта юрэл үйлэдбэриин дадал дүршэлдэ һургалгаар хэрэг дүүрэхэгүй гэжэ мастер Тарасов Владимирта хэлэжэ ойлгуулха аргагүй байгаа аал. Шэнэ хүнүүдые һургахадаа хүмүүжүүлгын асуудалда анхарал табиха шухала гэжэ Тарасовай ойлгуулаа һаань. тэрэнэй шухала байһые ойлголгодонь туһалаа һаань — Голосовшье коммунист, боец гээшэб гэжэ мэдэрхэ бэлэй.

В. Голосовто тохёолдоһон ушарые шухаг үзэгдэл гэжэ мэдэрхэдэ болохо. Тиигэбэшье тэрээниие шухаг ушарһаа уламжалһан хойшолон гээд нэрлэжэ болошогүй байна. Залуу коммунистнуудай дунда хүдэлмэри ябуулхадаа алдуу эндүү гаргадаг, партида хүнүүдые абахадаа эрилтэ багатайгаар хандадаг, шалгалтын болзор үнгэргэлгэдэ ёһо тэдыгээр хандадаг ябадал олохон партийна организацинуудай ажал ябуулгада үзэгдэнэ. Хэрбээ заводой парткомой гэшүүд Голосовой мэдүүлгэдэ анхаралтайгаар хандабал, түбхын түрүүн өөһэдөө шүүмжэлхы тобшололнуудые хэхэ байгаа.

Кандидат ябаха болзор гээшэ шалгалта байхаһаа гадна, мүн политическэ, суртал бодолой, юрэнхы эрдэмэй бэлэдхэл болоно. Хэрбээ иимэ бэлэдхэл хээгүй һаа, түбхын түрүүн хүдэлмэришэдэй, илангаяа залуу хүдэлмэришэдэй дундаһаа абтаһан кандидадуудта муугаар нүлөөлхэ болоно. Тус заводой гол мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй, комсомолшуудай дундаһаа эндэхи партийна организациин өөдэгүй багаханаар ургаһаниинь тушаан болоһон ушар бэшэ байха: тус предприятида ВЛКСМ-эй 2000 гаран гэшүүд хүдэлмэрилдэг, тиин гэһээ нёдондо жэл тэдэнэй дундаһаа 19, мүнөө жэлдэ бүришье үсөөн хүн партида абтаһан байна.

Тоошье тоогоороол юм бэзэ. Зүгөөр КПСС-эй гэшүүндэ абаха, залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ гээшэ партийна байгуулалтын үндэһэн асуудалнуудай нэгэн болоно. Тиимэһээ энэ хэрэгэй өөрөө бүтэлгэдэ найдажа болохогүй. Заводой партком ямар алдуу гаргааб гэхэдэ, тиигэжэл өөрөө бүтэлгэдэ найдаһан байна: хүниие КПСС-эй гэшүүндэ кандидат болгон абаад, аха аргаараал саашаа «тамара» гэһэн жэшээтэй; гол мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдһөө, комсомолшуудһаа мэдүүлгэнүүдэй ороогүй хада — тэдэнэр «ушар ёһо мэдэхэгүй» зон; рекомендаци абаһан хүнэйнгөө хуби заяан тухай һонирхохогүйнь тэдэнэйл хэрэг гэһэншүү болоно.

Парткомой энэ алдуу эндүүнь КПСС-эй областной комитедые һанаата болгоо. Иимэ ушарай тохёолдоһон шалтагаануудые бэдэржэ захалһан, Буряадай олдхон партийна организацинуудтахи байдалые шэнжэлһэн байнабди. Дутуу дундануудшье элирүүлэгдээ. КПСС-эй залуу гэшүүдтэ ухаансараар хандадаг, анхарал оролдолго гаргадаг олохон һайн жэшээнүүдшье бии байгаа. Гэхэ зуура, тиимэ һайн дүй дүршэл тараагдадаггүй байна.

Партида хүнүүдые абалгын хэрэгтэ ёһо тэдыгээр хандадаг ябадалай эндэ тэндэ үшөөл үзэгдэдэг байһаниинь энээгээр лэ тайлбарилагдана. Жэшээлхэдэ, КПСС-эй Хориин райкомой бюро февралиин 25-да 25 мэдүүлгэ, мартын 29-дэ —34 мэдүүлгэ хаража үзэһэн... Һүүлэй жэл хахадай турша соо партида орохо гэһэн нэгэшье хүндэ арсаагүй байба. Теэд хожом элирүүлэгдэһэнэй ёһоор, тэдэ абтагшадай зариман коммунистын үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэхөөр бэшэ хүнүүд байшоо. Тиимэ байханьшье гайхалгүй: ороһон мэдүүлгэнүүдые «бөөнөөр» харахадань, зайлашагүй алдуу гараха бшуу. Иимэ байхадань, райкомой бюрогой гэшүүд КПСС-эй гэшүүндэ абтаха хүн бүхэнтэй хайшан гээд үнэн сэдьхэлһээ хөөрэлдэхэ, тэрээндэ һайн захяа үгэхэ гээшэб! Хориин нүхэд КПСС-эй бусад райкомуудай дүй дүршэл тухай мэдэхэ хадаа партида абалгые, жэшээнь, Мухар-Шэбэртэхи нүхэдтөөл адляар эмхидхэжэ шадахагүй байгаа аал? Эндэ «залуу коммунистын үдэрнүүд» ёһотойл һайндэрнүүд болодог юм. КПСС-эй райкомой секретариин үнэн сэдьхэлһээ захяа заабари үгэһые хонишон Олег Цыдыпов, механизатор Василий Федоров, гүүртые даагша Юрий Прохоров үни удаан һанажа ябаха байха. Партийна билетэй хамта абаһан ленинскэ бишыхан библиотекэнүүдээ эдэнэр гамтай наринаар хадагалжа ябаха байха. Мүн Забайкалидахи граждан дайнда хабаадагшадтай, колхозно байгуулалтын солото эмхидхэлшэдтэй уулзаһанаа мартахагүйнь элитэ.

Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой партийна организациин дүй дүршэл баһал һонирхолтой. Түрүүшын табан жэлнүүдэй бэрхэшээлнүүдые, дайнай жэлнүүдэй гасалангуудые дабажа гараһан олохон коммунистнууд эндэ бии. Заводтохи КПСС-эй дүрбэн гэшүүн бүриин нэгэниинь 20 гаран жэлэй стажтай юм. Партиин кандидадуудые, залуу гэшүүдые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридөө партком тэдэнииешье элсүүлээ.

Жэшээлхэдэ, электромашинын цехтэ ажалладаг үнинэй коммунист Г. Е. Бадмаев залуушуулые шадамараар хүмүүжүүлдэг нүхэрынь болонхой. Тэрэнэй харгалзан туһалдаг хүнүүдэй нэгэн, Василий Пыкин тухай жэшээ болгон хөөрэмөөр. Пыкиндэ түрүүшээр орёо бэшэ даалгабари: цех доторoo олониитын спортивна хүдэлмэри эмхидхэхэ даалгабари үгтэһэн байгаа. Тиихэдэ цехэй партийна организациин секретарь байһан Г. Е. Бадмаев залуу хүдэлмэришэдые суглуулхадань, цехтээ командануудые эмхидхэхэдэнь тэрээндэ туһалһан юм. Эдэнэй хамтын хүдэлмэриин үрэ дүн уданшьегүй харагдаа: электромашинын цехэй спортсменүүд заводой олимпиадын үедэ илажа гараа һэн. Нүхэр Бадмаев Василий Пыкиниие — студент-заочник, уласхоорондын асуудалнуудые ехээр һонирходог гэжэ мэдээд, шефтэ совхоздоо лекци уншахыень тэрээндэ даалгаһан. Лекци уншажа шадаха хүн аалдеэ гээд түрүүшээр энэ слесариин маргабашье, парторганизациин секретарь һалан һандангүй хэлэжэ, үгэдөө оруулаа. Зүб лэ тиигэһэн байба. Энэ хүдэлмэришэн совхозһоо бусахадаа, зориг дээрээ зориг нэмэнхэй ерээ: полевой стануудта хэһэн хөөрэлдөөнүүдыень хүнүүд һонирхон шагнаба. Слесарь Пыкин хожомынь комсомолшуудай «Глобус» гэжэ клубые толгойлһон, пропагандын ехэ хүдэлмэри ябуулһан, хүнүүдые эмхидхэхэ шадабари мэргэжэл олоһон байна. Тиигэһэнэй ашаар заводой тон эдэбхитэй коммунистнуудай нэгэн болоо.

Василий Пыкин 1964 оной июнь соо КПСС-эй зэргэдэ абтаа бэлэй. Багашаг сагай үнгэрөөшье һаань, ямар ехээр ургаһыень харыт! Энэ нүхэрые ниитын ажал ябуулагша гэжэ нэрлэбэл, дэмы ехээр магтаһан ябадал болохогүй. Залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ һайн дүй дүршэлэй мүндэлһэн газартаал үлэшэдэггүй һаань, КПСС-эй гэшүүндэ ороһон хүн бүхэнэй иимэ шанарнуудые оложо шадаха байһаниинь элитэ. Тиимэ дүй дүршэлые ханалгатайгаар суглуулха, согсолхо, олоной дунда дэлгэрүүлхэ, бүхы партийна организацинуудай зэбсэг болгон абаха хэрэгтэй.

КПСС-эй залуу гэшүүдэй дунда ябуулдаг хүдэлмэриин талаар, бодото байдалһаа уламжалан бик болоһон шэнэ туйлалтанууд тухайда бусад хизаарнууд, областьнуудай партийна хүдэлмэрилэгшэдтэй һанал бодолоо зүбшэлхые хүсэхэ һэн байнабди. Олохон асуудалнуудые хамтааран, бүхы талаарнь хаража үзэхэ шухала гэжэ һанагдана. Жэшээлэн хэлэбэл, хэдэн жэлэй урда тээ ленинградайхидай жэшээгээр залуу коммунистнуудай һургуулинуудые эмхидхэн байгуулжа эхилһэн байгаабди. Һуралсалай энэ һонирхолтой формын һайн байһаниинь олонхи партийна организацинуудай дүй дүршэлөөр тодоруулагдаа. КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой дэргэдэ эмхидхэгдэһэн һургуулиин хэшээлнүүдэй үедэ һонирхолтой хөөрэлдөөнүүд болодог, улаангвардеецүүд ба партизанууд, түрүүшын колхозуудые эмхидхэгшэд залуу коммунистнуудта айлшаар ерэжэ, һонин юумэ хөөрэдэг байна. Райкомой аппарадай хүдэлмэрилэгшэдшье һургуулиинхидай урда үгэ хэлэдэг юм. Хэшээлнүүдэй үедэ уран зохёолой номууд зүбшэлэгдэдэг. Литературада хабаатай хөөрэлдөөнһөө гадна, мүн номой геройнууд тухай арсалдаанууд болодог, ажабайдал тушаа һанал бодолоо хэлэдэг, үзэл сурталай талаар улам батажадаг байха юм.

Гэбэшье залуу коммунистнуудай һургуулинууд хаа хаанагүй иимэ хүндэтэй болонхой гэхын аргагүй. Юундэ? Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхоздохи иимэ һургуулиин түүхэ энэ асуудалда эли тодо харюу үгэхэ гэжэ һанагдана. Нёдондо жэл энэ һургуули эрхимүүдэй нэгэн тоотой байһан юм. Харин мүнөө жэл, хоёр хэшээлэй үнгэрөөд байхада, түрүүшынь эдэбхитэ оршон байдал харгданагүй. Иимэ ушар юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, залуу коммунистнуудай һургуулинуудые юрэнхыдөө партийна эхин организацинуудай секретарьнууд хүтэлбэрилдэг байна. Залуушуулай дунда ябуулагдадаг пропагандын хүдэлмэриие дүй дүршэлтэй секретариин ударидабал — һургуулинь амжалтатай һайнаар хүдэлмэрилдэг, тиигээгүй һаа — хэшээлнүүдынь ёһо дүүргэһэн хубхай яряан болошодог. Совхозой парткомой секретарь байһан хүниинь хүтэлбэрилхы тушаалда — ажахынуудай нэгэнэй директор болгогдон дэбжүүлэгдээ. Совхозой коммунистнуудай шэнэ хүтэлбэрилэгшые мууш гэхын аргагүй—эршэ зоригтой, залуу нүхэр юм. Тиигэбэшье дүй дүршэлөөр үшөөл дутамаг байна. Тэрээндэ пропагандистын онол мэргэжэл мүнөөдөө дуталдана.

Иимэ ушар үсөөн бэшэ үзэгдэдэг. Энээнһээ уламжалан иимэ бодол түрэнэ: залуу коммунистнуудай һургуулинуудай саг үргэлжын хүтэлбэрилэгшэгүй байдагынь хэр зүб гээшэб? Политическэ һуралсалай хэм хэмжээн ехэнхидээ пропагандистнуудһаа дулдыдаха гэжэ В. И. Ленин онсолон зааһан байдаг. Теэд партиин залуу гэшүүдэй һуралсал ба хүмүүжэлэй хэрэг яахадаа мэргэжэлтэй хүтэлбэригүй байнаб?

Залуу коммунистнуудай һургуулинуудай ямар байха тухай мүнөө хүрэтэр тодорхой ойлгомжо бии болоодүй. Тэндэхи хэшээлнүүд олохон ушарта эхин политһургуулинуудай һуралсалые дабтадаг байна. Тиимэ ушарай тохёолдохонь зайлашагүй. Юундэб гэхэдэ, жэшээтэ дүримшье, программа, учебнигүүд ба зааха онол аргын номуудшье байхагүй. Тиимэ болохолоороо, дээрэ дурсагдаһан «зүндөө бүтэлгэдэ найдадаг ябадал» заабол тохёолдоно.

«Партиин гэшүүдэй марксистско-ленинскэ һуралсалые, тэдэнэй, илангаяа залуу коммунистнуудай суртал бодолой хүмүүжэл болбосоролые шууд һайжаруулха гээшэ партийна организацинуудай тон шухала зорилго гээд съезд тооло-но» гэжэ КПСС-эй XXIII съездын тогтоол дотор хэлэгдэнхэй. Энэ заабариие хододоо һанажа ябаха ёһотоймнай элитэ.

К. ПРОДАЙВОДА,
КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь.

«Советская Россия» газетэһээ абтаба.

Партийна хронико

ХЭР ЗЭРГЭЭР ДҮҮРГЭГДЭНЭБ

Тоосоото һунгалтын партийна суглаануудай болохо үедэ коммунистнуудай хэһэн шүүмжэлхы ажаглалта болон дурадхалнуудай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһаниие КПСС-эй Прибайкалиин райкомой бюро заседани дээрээ зүбшэн хэлсэбэ. Итанцын леспромхозой, Сэлэнгын модоной баазын, түмэр-бетон зүйлнүүдые бүтээдэг Таловска заводой, «Прибайкалец», «Заветы Ильича» колхозуудай партийна организацинууд тоосоото һунгалтын суглаанууд дээрэ хэгдэһэн шүүмжэлэл, захяа болон дурадхалнуудые анхаралдаа абажа, дутуу дундануудые зайсуулха талаар эмхидхэлэй горитой хүдэлмэри бэелүүлээ. Тэрэнэй ашаар гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэнэ, коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл улам хүгжэнэ, Уставаар габигдаһан эрилтэнүүд наринаар сахигдадаг боложо байна.

Партийна олонхи организацинууд хамтынгаа суглаае саг болзор соонь үнгэргэнэ. Зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдадаг асуудалнуудынь удхаар баяжана. Абтаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтын хойноһоо хиналта һайжарна гэжэ бюро тогтоол дотороо тэмдэглэбэ.

Гэхэтэй хамта партийна зарим организацинууд (жэшээнь, «Путь к коммунизму» колхоз, Татауровай барилгын материалнуудай комбинат, хэлхээ холбооной узел гэхэшэлэн) тоосоото һунгалтын суглаан дээрэ коммунистнуудай хэһэн ажаглалта, дурадхалнуудые хүсэндэнь хүргэхын, дутагдалнуудые зайсуулхын хойноһоо хэмжээ абахын түлөө анхаралаа табинагүй. Татауровай комбинат заводоо шэнгэн түлишэдэ оруулха бэлэдхэл хэхэ гэһэн дурадхал урагша абаагүй. Үйлэдбэриин-техническэ, экономическа таһагууд хүдэлмэреэ һайжаруулжа шадаагүй байһаар. «Путь к коммунизму» колхозой партийна организаци урданайхидаал суглаагаа хаа-яа үнгэргэдэг, ниитэ-политическэ хүдэлмэриин байдал хангалтагүй.

ДҮЙ ДҮРШЭЛ СОГСОЛОГДОБО

Партийна эхин организацинуудай хамтынгаа суглаануудые яажа үнгэргэдэг байһыень КПСС-эй Түнхэнэй райком шалгалта хээд, тэрэнээ бюрогой үзэмжэдэ табиба. Шалгалтын дүнгые тусхай бэшэг болгожо зохёогоод, тэрэнээ партком болон партийна эхин организацинуудта эльгээбэ. Партийна олонхи организацинууд суглаануудые үндэр хэмжээндэ, һайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэнэ гэжэ тэрэ бэшэг дотор хэлэгдэнэ. Суглаан дээрэ үйлэдбэри болон экономикые саашадань хүгжөөхэ, коммунистнуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ тухай гол шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ.

Һайн жэшээнүүдэй хажуугаар дутагдалнууд мүн лэ бии байна. Туранай совхозой, коопзверопромхозой, аймагай промкомбинадай, Хэрэнэй ба Тоорын дунда һургуулинуудай партийна организацинууд хамтын суглаае болзор соонь үнгэргэнэгүй. Зүбшэлгэдэ табигдаа болоһон асуудалнуудыньшье удха шанар һулатай, юрын байдаг. Туранай совхозой Шимкын отделениин, Саянай совхозой 2, 3-дахи отделенинүүдэй, «Сибиряк» колхозой Түнхэнэй, Түхэреэнэй отделенинүүдэй коммунистнууд хамтын суглаанда эдэбхи үүсхэлгүйгөөр хабаададаг, нэгэшье үгэ дуугарангүй һуужа гарадаг. Хэлэдэг лэ хүнүүд үгэ хэлээд, суглааниинь дүүрэжэ байдаг гэжэ тэмдэглэбэ.

«Теплоприбор» заводой комсомол залуушуулай эрхимүүдэй нэгэн, коммунис ажалай ударник Владимир Кузнецов халаан бүхэнэйнгөө даабариие 120—128 процент дүүргэнэ. Тэрэ бүтээһэн продукцяа түрүүшын дурадхалһаа үндэр шанартайгаар тушаана. Зураг дээрэ: комсомолец Владимир Кузнецов эршэтэ ажалаа ябуулжа байна.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

ОГТОРГОЙҺОО „ХАЙРА" ХҮЛЕЭЛТЭГҮЙ

МАНАЙ РЕСПУБЛИКАДА илангаяа хабартаа, зунай эхин һаранuудта хура бороо багатай байдаг. Тиимэһээ энэмнай ургамалай гарасада муугаар нүлөөлнэ ха юм. КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй тогтоолой гараһанһаа хойшо Буряадаймнай колхоз, совхозууд газар уһалалга тухай нилээд анхардаг болонхой.

Мелиоративна хүдэлмэриин үргэнөөр ябуулагдаха байһаниинь шухала. Мүнөө үедэ республикымнай колхоз, совхозууд 180 мянга шахуу гектар сабшалан, тарялан уһалха аргатай болоод байна. Теэд энэ газарнай яажа уһалагданаб? Һубаг ханаабууд татагдажа, гол горхонуудай уһан хэрэглэгдэнэ. Зарим ажахынуудта хаалта боолтонууд баригдажа, сөөрэм тогтоогдодог болоо. Тусхай машинаар уһа сасагдажа, сабшалан болон тарялангай газар уһалагдана.

Газар уһалалга мүнөө эгээл шухала болгогдоод байнал. Гол горхонуудай уһые хэрэглэжэ шадангүйгөөр, огторгойһоо «хайра» хүлеэгээд байха гээшэмнай адагай хэрэг. Зүгөөр түрүү ажахынууд энэ талаар һайн жэшээ харуулна бшуу. Тусхайлхада, Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозойхид багахан горхоной уһые хаажа сөөрэм тогтоогоод, ямар ашатай юумэ хэһэн байнаб. Энэ ажахыда жэл бүри мянгаад гектар тарялан уһалагдадаг. Хяагтын аймагай «Родина» колхоз Хүдэридэ тогтоогдоһон «нуурһаа» 800 гектар тарялан, 2 мянган гектар сабшалан уһална. Иимэ жэшээнүүд юу гэршэлнэб? Хэрбээ ажахы бүхэндэ газар уһалалга тухай ёһото анхарал хандуулагдаа һаа, хүнэй гараар, техникын хүсөөр мүнөө үе сагта юушье бүтээхээр ааб даа.

Уһалагдадаг газарһаа ургасашье ехээр абтадаг. Энээниие элирүүлхын тулада хэдэн баримта харуулаябди. Үнөөхи Бэшүүрэй Калининай нэрэмжэтэ колхоздо уһалагдадаг тарялан дээрэһээ гектарай 20 гаран центнер ургаса абана. Хяагтын «Родина» колхоздо 400 гектар уһалагдаһан газарһаа га бүриин дунда зэргээр 22 центнер шэниисэ хуряагдаа. Эндэхи Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоздо таригдаһан 175 гектар кукурузын полиһоо га бүриин 340 центнер ногоон эшэ набшаһа хуряагдаһан байна.

Газарай үрэжэл — хүнэй оролдолгоһоо

Газар тарялангаа һайнаар уһалжа шадаһан олохон ажахынууд ороһо тарянай баян ургаса хуряана бшуу. Теэд гансашье тарялан уһалалгаһаа ехэ ургаса абтана бэшэ, мүн сабшалангаа уһалжа, үбһэ ногооной баян ургаса абаһан түрүү луговодууд республика соомнай олон. Буряадай хүдөө ажахын институдай һуралсалай ажахын луговодууд К. С. Загузин, В. И. Москвитин гэгшэд 150 гектар сабшаланһаа гектарай 75 центнер үбһэ хуряагаа. Эдэнэр урдань республика дотороо суурхаһан солото луговодууд В. А. Герасимов, А. И. Батышев гэгшэдэй түрүү аргануудые үргэнөөр хэрэглэһэн. Сабшалангаа хоёр-гурба дахин уһалаа, һайнаар үтэгжүүлээ. Сэлэнгын Тельманай нэрэмжэтэ колхоздо нютагайнь суута луговодуудай жэшээ ондоо хүнүүдтэ дамжагдажа байгша. Эндэ нүхэр Намсараев, Санжанов гэгшэд рекордно участогуудһаа аргагүй ехэ үбһэ хуряадаг.

Энэ жэлдэ Акулина Федоровна Мильгунова хартаабхын баян ургаса хуряагаа. Энэ эхэнэр Заграйн аймагай Онохойн совхоздо олон жэлдэ хүдэлжэ, ажалай һайн жэшээ харуулна. Ороһо таряа, хартаабха гү, али үбһэ ногооной үндэр баян ургаса абалга хадаа газар уһалалгые шадамараар эмхидхэһэн, газарыень үрэжэлтэй болгоһон, түрүү агротехническэ заабаринуудые хэрэглэһэн дээрэһээ туйлагдана.

Теэд мүнөө ямар хүдэлмэри ябуулагдаха хэрэгтэйб? Таряа хуряалга дүүрэжэ, газар уһалхада тааруу зохид болоо. Хэрбээ ажахы бүхэндэ луговодуудай ажалые һайнаар эмхидхэбэл, энэ намар нилээд ехэ сабшалан, тарялан уһалагдаха, ерэхэ жэлдэ баян ургаса абаха арга олгоно. Үүнэй юу хэгдэхэб гэбэл, түрүү луговодууд газарай хүрэхэһөө урид һубаг, ханаабуудаа заһажа абадаг. Тиигэхэдэ хабартаа газар уһалхада бэлэн байна. Мүн сабшалан, тарялан дээрэ наг шэбхэ зөөхэ хүдэлмэри эмхитэйгээр үнгэргэгдэхэ ёһотой.

Энээнтэй хамта, гидротехническэ барилгануудые заһабарилха, гол горхонуудта хаалта боолтонуудые түхеэрхэ шухала. Колхоз, совхозууд олон жэлдэ хэрэглэгдэхэ хаалтануудые инженерна түхэлтэйгөөр барижа шадабал, уһалагдадаг газарые үргэдхэхэ болоно.

И. ЕЛАЕВ, агроном.

ТАҺАРХАЙН ТАЛБАРТА

Таһархайн талбарта
Табиһан морин элирхэй.
Түхэреэн нааданда
Таниһан нүхэр элирхэй.
(Урдын ёохорой дуун)

Эхынгээ эльгэндэ нялдаһан үхибүүн шэнгеэр Таһархай нютаг Алтан мундарганuудай үбэртэ оршодог.

Хаанашье ябахада ажалаараа, абари зангаараа гү, али ушаралта ябадалнуудаараа суутай хүнүүд ушардаг. Теэд зариман абаһаар харахада юугээрээшье илгардаггүй, харин шэртээд, шэнжэлээд үзэхэдэш, нэгэ юумэн тээшэ үргэлжэ эрмэлзээжэ, бүхы һанаа сэдьхэлээ тэрэ хэрэгтээ үгэжэрхёод, хэдышье бэрхэшээлнүүдые абяагүйхэн дабаад лэ ябаһан байдаг. Иимэ хүнүүд ажабайдалые бодотоор шэмэдэг гэхэдэ алдуу болохогүй.

Таһархайда, алдар суута баатар сэрэгшэ Жамбал Тулаевай Эхэ нютагта иимэ хүнүүд олон.

Таһархайн Талбарта ажаһуудаг хэдэн иимэ һонин намтартай хүнүүд тухай хөөрэхэ дуран хүрэнэ.

1. ЭГЭЭЛ ХЭРЭГТЭЙ ХҮН

Заримдаа ямар нэгэн хүдэлмэридэ өөрынгөө дураар бэшэ, харин тиимэл ажалда хүдэлхэ баатай болоһон ушар дайралдадаг.

Хэн мэдэбэ, Лобсон мүнөө Таһархайн суута механизаторнуудай тоодо ябалсахашье һэн гү, али электромонтёрооро хүдэлжэ ябаха һэн гү, хэрбээ тэрэ уршагта үдэрэй тохёолдоогүй һаа...

Хэдэн хоног соохор мэдээндээ байһан хүн больница соо мэдээ оробо... Хүлынь яг таһа хүлилгэтэй. Юун гээшэб? Юун болоо һэм бэ? Сонхын хаалга нээхэдэ гэр соо һаруул болодогтол, байн байтараа хуу элихэн һанагдажа эхилнэ. Гэнтэ, оһолтойгоор эрьелдэһэн трактор... Айлдаа гал оруулха гэжэ Лобсон яараа һэмнай. Тиигээд хаанаһаа тракторта аһалдааб.

«Албаа дүүргээд, гэр бүлэ боложо, хоёр үхибүүтэй болоод, эрэмдэг болошохонь ямар ухаанда багташагүй гомдолтойб. Хөөрхэй хүбүүн басаган хоёрни үшөө нарайханууд даа. Хэндэшье туһагүй хүн болошохомни гээшэ аал?! Гэрэй дарамта... Һуража байһан дүү хүбүүндээшье хамһалдаха бэлэйб. Груша гансаараа бараниемнай тэжээхэ, хараха, харууһалха болоно гү?» гэхэ мэтэ, мүн олон ондоо бодолнууд толгойдонь хүрмэлдэжэ, нэгэ юумэн хоолойдонь монсогойрон тулана.

Һара, үдэрнүүд үнгэржэл байба. Бэшэ шаналал гомдолнууд үнгэржэ, Лобсоной һанаае гансахан асуудал, хүн зондошье, өөртөөшье туһатай юу хэхэбиб гэһэн асуудал зобоожол байгаа.

— Хэншьеб, киномеханигай курсада ошо гэжэ дурадхаа һэн. Ондоо тааруу ажал олдоогүй,—гэхэдэнь, зөөлэхэн энеэбхилэлээр шарайнь гэрэлтэхэ мүртөө ямаршьеб доторой гомдол баһа үзүүлхэдэл гэбэ. Тиихэдэ, үнгэрэгшэ жэлэй хабар уулзажа зугаалхадаа, Лобсон энэ ажалдаа дурагүй гээшэ гү гэһэн һэжэг түрөө һэм. Теэд тиигэжэ лаб хэлэхэ баримтагүй байгааб.

Шэнэ клуб баригдаад, шэнэ аппарат тодхохо, клубтаа шадал соогоо лозунг бэшэхэ, ханын газетэ гаргаха, концерт бэлдүүлхэ мэтын элдэб юумэн олон һэн даа. Модо һуулгаха талаар бухэли хүл хөөрсэг нёдондо Таһархайда болоһон юм. Энэ хэрэгтэ Лобсон яажа миин байха бэлэй. Клубайнгаа газаагуур олон хасуури, хуһа, уляаһа һурагшадтай хамһажа һуулгаһан, тэдэнээ харууһалжа, уһалжа байба.

Уралаар дулаасуулагдадаг типовой шэнэ клуб аад лэ, зохид һайн һанжалигүй байханъ эшхэбтэр. Энэ мэтын дутуу дундануудһаа Лобсоной һанаа зобоохо. Мүн баян нист үгы муу байна гэгшэ һэн. [illegible]

...Мүнөө үдэшэ шэнэ кино. Үдэр Лобсонтой уулзабаб. Тэрэ «Аршаанда» ошохо харгын машина гү, али трактор һурагшалжа ябаба.

— Яаха гээбши?

— Тэндэ 5 часта кинотой хүн. КТС-тэ хэбтэһэн үбшэн зондо эндэһээ ошожо кино харуулнаб,—гэбэ тэрэм. Моритой байгаа болбол утаа һайн байгаа. Мүнөө нэгэшье морин сүлөөтүй.

— Аа, эндээ баһа кинотой бэшэ аалши?

— Эндээшье гаргана аабзаб,—гэбэ.

Таһархайһаа сэхэ «Аршаанда» ошохо тракт үгы юм. Ушар иимэһээ тиишэ ошохо машина олохонь юунһээшье бэрхэ. Теэд Лобсон ямаршье аргаар долоон хоногто гурба дахин ошохол зэргэтэй. Яажа ябана даа гэжэ тэрэниие хайрлахадал гэбэб. Хаа-яа ябагааршье ерэхэ ушар дайралдангүй яахаб...

Түсэбөө дүүргэхэм хэрэгтэй. Хаа-яа тэндэ түсэбһөө олон кино харуулнаб,—гэжэ тэрэ хэлээд ябашаба.

Юугээр Аршаандаа ошожо ерэһыень мүшхөөшьегүйб. Тэрэ үдэшэндөө Таһархайнгаа клубай кинобудка соо Лобсон саг болзортоол байба. Киношье һаалгүйгөөр харуулагдаа. Гансал киногой һүүлээр хүлни үбдэнэ гэжэ нэгэ нүхэртөө хэлэжэ байхыень халта дуулаа һэм.

Энэ хүдэлмэреэ орхихоёо яанаш гэжэ Лобсондо мүнөө хэлээ һаа, гомдошохо ха гэжэ бодобоб. Хай, тиигэжэ хэншье баалхажа шадахагүй.

Л. ТАПХАЕВ.

Агууехэ Октябриин ойн баярай һайндэр үдэр бүри ойртожо байна. Тэрэниие амжалта түгэсөөр угтахые шармайжа, эдэ үдэрнүүдтэ предприяти бүхэнэй хүдэлмэришэд социалис мүрысөөндэ хамсыгаа шуужа оролсон, эршэмтэй шангаар ажаллана. Энэ удха түгэлдэр тэмсэлдэ эрхимэй эрхим эдэбхитэ нүхэд шалгаржа, үндэр бүтээсэтэ ажалаараа суурхана. Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой избёосхо үйлэдбэрилдэг Таракановска карьерэй электрик Иван Павлович Черниговскиин нэрые илангаяа дурдалтай. Агууехэ Октябриин революциин ойн баярые угтуулан, тэрэ ажалай вахтада шударгыгаар жагсажа, өөрынгөө уялгые эрхим һайнаар дүүргэнэ. Таракановска карьерэй хүдэлмэришэдэй коллектив электрик Черниговскиин жэшээтэ ажалаар омогорхон, шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө эршэ зоригоо туршана.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Заполяриин захиргаанай болон культурын центр мүнөө угаа ехэ барилгын талмай болонхой. Гансахан нёдондо жэлдэ мурманскынхид 70 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байра абаа. Табан жэлэй турша соо город хоёр дахин ехэ болохо. 16 дабхар гостиница, хоёр мянган хүнэй һууритай концертын зал, миллион номтой байха библиотекэ баригдажа эхилэнхэй. Мурманск загаһанай томо порт болоно. Үдэр бүхэндэ Норвеги, Дани, Польшо, ГДР, Англи болон дэлхэйн бусад оронуудһаа корабльнууд ерэжэ эндэ тогтодог. Зураг дээрэ: городой түбэй үйлсэ — В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ проспект.

ТАСС-ай фотохронико.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

Монголой профсоюзуудай съезд

УЛААН-БААТАР. Монгол Арадай Республикын профсоюзуудай съезд эндэ һаяхан нээгдэбэ.

Хүдэлмэришэдэй 170 мянга гаран организацие түлөөлһэн 750 шахуу делегат профсоюзна хуралдаанда хабаадахын тула һунгагдаа. Тэдэнэй дунда Цагаан-Шүхэ, Жаргалантын госхозой тракторист, Ажалай Баатар; Шагдар, МАР-эй Наукануудай академиин член-корреспондент, гүрэнэй шангай лауреат; Бальжинням, республикын габьяата барилгашан бии.

Дэлхэйн 30 шахуу оронһоо айлшад съездэ ерээ. Съездын нээгдэхын урдуур промышленностиин, барилгын, транспортын, хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй, соёл культурын болон гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй һалбаринуудай профсоюзуудай конференцинүүд болоһон байха юм.

Корейн шаажан

ПХЕНЬЯН. Гоёолгын-урлалгын искусствын выставкэ арадай Корейн ниислэлдэ һаяхан болоо. Тэрээн дээрэ ороной эрхим мастернуудай бүтээһэн зүйлнүүд табигдаһан байгаа. Национальна угалзануудые хэрэглэн, гоёогдоһон элдэб түхэл янзын шаажан болон керамическа зүйлнүүд выставкэдэ орогшодто угаа ехээр һонирхогдоо. 70 наһатай Ким Сен Тхэк гэгшын бүтээһэн сагаан үнгэтэй ваза, тэрэшэлэн Пхеньянай керамическа заводой мастернуудай бүтээһэн шаажан аяга табагууд үндэр сэгнэлтэ абаа.

Керамическа болон шаажанай промышленностие хүгжөөлгэдэ Корейн Ажалай парти ехэ анхарал хандуулдаг юм.

(АПН).

Ургасын һайндэр

БЕЛГРАД. Мүнөө жэлдэ Югославида сагай уларил хүдөөгэй ажалшадта угаа тааруу һайн байгаа. һайнаар хүдэлэгшэд мүнөө угаа баян ургаса хуряажа абахай. Ниитын (социалис) секторэй таряашад илангаяа ехэ амжалта туйлаа. Тэдэнэр гектар бүриһөө 38 үлүүтэй центнер шэниисын ороохо хуряажа абаа. Энэдэнь үнсын ажалтай таряашад дунда зэргээр гектар бүриһөө 22 центнер шэниисын ургаса хуряаһан байха юм.

Кукурузын ургаса хуряалга үргэлжэлһөөр. Дунда зэргээр хэды ехэ ургасын хуряагдаха байһан тухай хэлэхэнь эртэ. Гэбэшье зарим ушарта гектарай 190 центнер хүрэтэр кукурузын хуурай ороохо хуряагдана. Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор орон 8 миллион шахуу тонно кукурузын ороохо абаха байна. 1970 он хүрэтэр кукурузын эды шэнээн ургаса абахаар түсэблэгдэһэн байгаа бшуу.

Нови-Сад гэжэ городто овощ болон үрэ жэмэсэй яармаг һаяхан болоо. Шэнэ болон консервэлэгдэһэн овощ, үрэ жэмэс болон виноградна архи худалдаха тухай договорнуудые нэлэнхыгээр худалдан абагшадтай баталхын тулада гүрэнэй томо ажахынууд болон кооперативууд өөһэдынгөө продукцие харуулаа.

Баян ургаса хуряагдажа, гүрэнэй ажахынууд болон кооперативууд олзо ехээр оруулна. Тэрэнэйнь нилээд ехэ хуби шэнэ машина, һайн сортын үрэһэ, минеральна үтэгжүүлтэ болон хорото химикадуудые худалдажа абахын тулада хэрэглэгдэхэ юм.

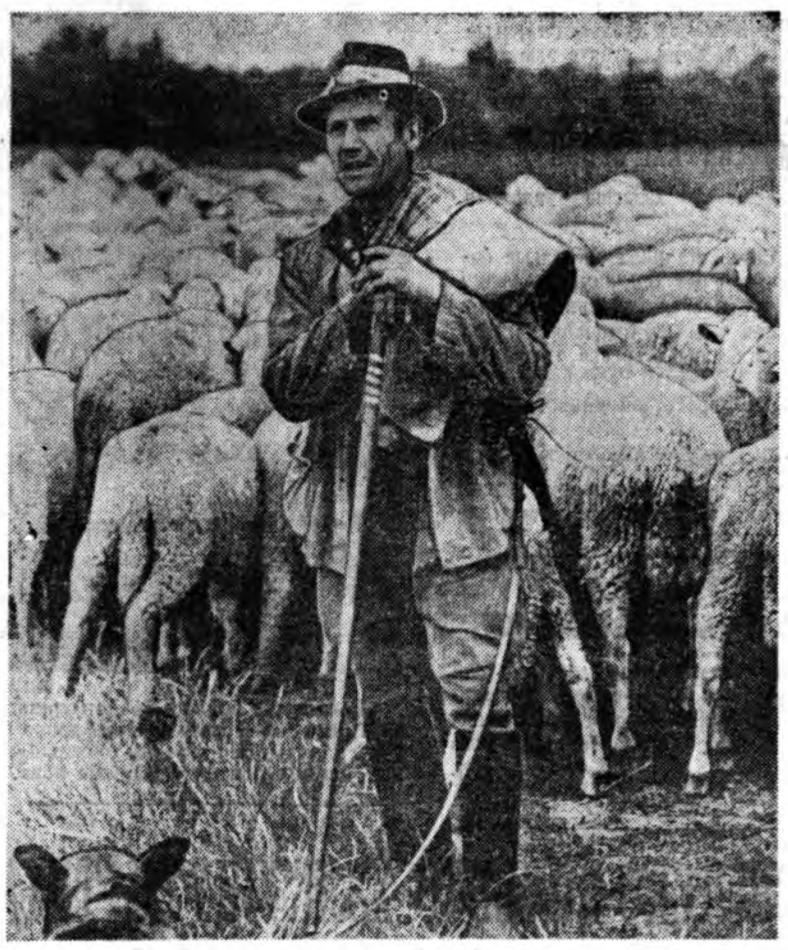
Югославиин тосхонуудта мүнөө ургасын һайндэр үнгэргэгдэжэ, республикын таряашадай ажалай алдарта жэл дүүргэгдэжэ байнхай.

Шэнэ мэргэжэлтэд

ГАВАНА. Саахар шаналгын Кубын ороной түүхэдэхи түрүүшын мэргэжэлтэд Санта-Клара городой институдые дүүргэжэ гараа. 100 шахуу (49-ниинь эхэнэр) студент һуралсалай 4 жэлэй курс дүүргэжэ, саахар шаналгын заводуудые хүтэлбэрилхэ эрдэмтэд болоно гараа.

Промышленностиин энэ шухала һалбарида зорюулан мэргэжэлтэдые бэлэдхэдэг нэгэшье һургуули капиталис эзэрхэлгын үедэ Кубада байгаагүй юм. Ороной саахарай заводуудта техническэ хүтэлбэрилэгшэд—кубынхид тон үсөөхэн байгаа. Имэ мэргэжэлтэдэй олонхидынь (США-да эрдэм шудалһан) плантацинуудай эзэдэй үхибүүд байгаа.

Сүлөөтэ аралай саахарай промышленностиин шэнэ капитанууд саахар шаналгын һаяар эхилхээ байһан заводуудта эльгээгдэхэ юм.

Германиин Демократическа Республика октябриин 7-до (1949 он) бии болоо гэжэ соносхогдоо һэн. Зураг дээрэ: Тюрингиин хонишон Курт Тубель. Тэрэ бүхы наһан соогоо хони адуулаа юм. Зүгөөр энэ ажалаараа мүнөөл баясажа ябадаг болоо. Помещигэй батрааг байһан энэ хүн мүнөө Аугуст Фрелих гэгшын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативай бүрин эрхэтэ гэшүүн юм. Энэ хонишон өөрын гэртэй, огородтой, салин хүлһэ ажалта үдэртөө абажа байдаг. Мүнөө энэ хонишон ерээдүй тухайдаа һанаагаа зободоггүй юм.

ТАСС-ай фотохронико.

Танине ямараар ханганаб?

ОРОЛДОСОҺОО — ОЛОНОЙ БАЯР

САЯАН УУЛЫН бооридо, Совет-Монголой хилэ дээрэ Мон госхон оршодог. Тэнгэри һарьдаг хоёрой ниилэһэн үндэр уулархаг энэ нютагта жабар һэбшээ ехэтэй, халтад гэхэдээл саһа бордоһоор үлеэдэг байха юм. Эндэ үбэлэй шэмэрүүн уларил намарай һараһаа зунай эхин хүрэтэр үргэлжэлдэг шахуу гээшэ. Энэ нютагай ажалшад байгаалиин шэрүүн уларилда һурамхи болоһон тула «гэнгэридэ» балай ехээр найдадаггүй, шэмэрүүн хүйтэнэй үеые дабажа гарахаар өөһэдөө һайн бэлэдхэлтэй байдаг.

Нютагайнгаа улад зоной, тэдэнэй эрилтэ хэрэглэмжын байдалые тэндэхи худалдаа наймаанай организацин хүдэлмэрилэгшэд һайса мэдэдэг болонхой. Ажалшадай эд бараанай хэрэглэмжые үлэмжэ һайнаар хангадаг түрүү наймаалагшад тухай Туранай совхозрабкоопой түрүүлэгшэ нүхэр Леонтьевһоо асуухада:

— Мон тосхоной хүдөөгэй магазинай наймаалагша Анна Ксенофонтовна Степановатай уулзажа, гэрэнэй хүдэлмэритэй танилсагты, урагшаа һанаатай түрүү хүнүүдэймнай нэгэн юм. Хүдэлмэридөө шэнэ дүй дуршэл нэбтэрүүлэн, нютагай зоной хангалтые эрид һайжаруулжа шадаһан байна,—гэжэ тэрэ дурадхаа бэлэй.

Тосхоной магазин. Газаа талынгаа байдалаар бусад хүдөөгэй мүнөө үеын магазинуудһаа юугээрээшье илгаагүй, томо, сэбэрхэн байратай. Магазин доторнь ороходо уужам, һаруул, һонор...

Наймаанда бии бүд бараануудынь тон эбтэйхэнээр, нэгэ жэгдэ аятайхаиаар таг дээгүүр согсологдонхой. Бэлэн хубсаһанууд баһал тааруу зохидоор хэгдэһэн үлгэсэдэ жэрытэр үлгэжэ, үнэ сэнгынь, хэм хэмжүүрынь тодоор заагданхай. Эд хэрэглэгшэд магазин дотор ороод, өөһэдөө хэрэгтэй бараагаа үзэжэ, шалгажа, хөөрэлдэн зүбшэжэ абадаг заншалтай.

Наймаалагша Анна Ксенофонтовна Степанова дундуур наһанай, залуушаг шарайтай эхэнэр хурданаар гэшхэлэн ябажа, эд хэрэглэгшэдэй асуудалда харюусана, абаһан юумыень тоосоно. Тиигэһээр байтар газааһаа нэгэ үбгэн орожо ерээд, үбэрөө уудалан, сагаан пулаадта оройлтотой мүнгөө гаргажа:

— Анна,—гэжэ наймаалагшада хандан,—би хүбүүндээ арһан дэгэл абаха гэһэн хүм, бии гээшэ гү?

—Байханьшье байнал даа, теэд өөрөө орожо үзэгты, ямар размер хэрэгтэй юм?

— Би өөрөө табидахине үмдэгшэб. Хүбүүмни баһал минии хараанайхие үмдэдэг болонхой,—гээд малшан үбгэн үлгөөтэй хубсаһануудай хажууда ошохоёо гайхаһан шэнгеэр зуг татан зогсошобо.

— Орогты наашаа, үбгэжөөл, орогты, үзэгты,—гэжэ наймаалагша уриба.

Наймаалагша үбгэжөөл хоёр үлгөөтэй олон дэгэлнүүдые үзэжэ, зүбшэжэ байгаад нэгые шэлэжэ абаба.

— Зай, үбгэжөөл, үшөө юун хэрэгтэйб?—гэжэ Анна Ксенофонтовна асууба.

— Үгы, хари... Хүбүүнэймни мал дахажа олоһон салингынь юм даа. Үшөө нэгэ һайн костюм абажа үгөө һаа...—гээд тэндэ үлгөөтэй байһан костюмууд тээшэ үбгэн шэртэн, анхаралаа хандуулба.

Үбгэнэй хүсэһэн таатай һайн костюм магазиндань мүнөө дээрээ үгы байһан тула, наймаалагша захилайнгаа дэбтэр абажа, ерэхэ долоон хоногто баазаһаа тиимэ костюм асарха тухайгаа тайлбарилан, хэрбээ үбгэн өөрөө гү, али хүбүүнэйнь ерэжэ шадахагүй байбал, ажал дээрэнь, гэртэнь абаашажа үгэхэ тухай хэлсэжэ тараба.

Тус магазинда орожо ерэһэн хүн бүхэн хэрэгтэй бараагаа абаад, үгышье һаа захяад, сэдьхэл ханангi гаража ошодог байна. Ажалшадай захил дүүргэхын түлөө наймаалагша Степанова анхаралаа тон ехээр хандуулна. «Арад зоной эд хэрэглэмжые хангаха гэһэн зорилготой халаа энэ үүргээ эрхим һайнаар дүүргэхэ, оролдохо ёһотойбди. Харгы холо, машина муу гээд зарим үедэ эд бараанай асаралга таһалдахаяа магадгүй юм. Баһа тиихэдэ, хүдөөгэй ажалшадай үдэр бүриин хүдэлмэриин костюм, үбэлэй дотор дулаан хубсаһан, гутал магазиндамнай хододоо элбэг байдаггүй тула, нютагайхидай эрилтэ гүйсэд һайнаар хангагдана гэхын аргагүй. Эндэ манай товароведүүд һайнаар хүдэлжэ, хүн зоной эрилтын хэмжээе гүйсэдөөр шудалжа биранагүй ха» гэжэ хөөрэнэ.

Анна Ксенофонтовна арбаад гаран жэл соо таһалгаряагүйгөөр худалдаа наймаанай зургаанда хүдэлнэ. Энэ үе соогоо нэгэшье уригдэл дутагдал гаргангүй, үнэн сэхээр ажаллана. «Түсэбөө 110—120 процент хүрэтэр ходо бэелүүлдэгби. Теэд манайшни хүдэлмэри гансахан түсэб дүүргэлтээр бэшэ, харин хүн зоние хангаһанаараа сэгнэгдэхэ ёһотой гээшэ. Анхан минии энэ хүдэлмэридэ орохо гэхэдэ, гэртэхимни ехэл хориһон юм. Үри шэридэ орохош. Наймаашан болохо гээ һаа үреэ түлэхын тулада магазинайнгаа газаа үхэрөө абаашажа уяжархёод наймаашан боло гэһэн юм. Теэд үри түлэхэ ушар тохёолдоогүй. Үнэн зүбөөр, анхаралтай нягтаар ажаллахада хаанаһаа дутагдал гарахаб даа» гэжэ нүхэр Степанова хөөрэнэ.

Зүб хэлэнэ. Би наймаалагша Анна Ксенофонтовнагай ажалайнь амжалтада найданаб

Ц. САГАЕВ.
Буркоопсоюзай эмхидхэлэй таһагай инструктор.

ЭЛБЭГ ТЭЖЭЭЛ

ЗЭДЭ. «Мир» колхозой малшад үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдэжэ байнхай. Үбһэ тэжээлэй талые харабал, нёдондонойхиһоо бага бэшэ. Хамта 9300 центнер үбһэн, 6800 центнер зелёнко бэлдэгдээ.

Колхозоймнай хонишод хамаг тэжээлээ өөһэдынгөө хүсөөр бэлдэжэ абадаг. Ахалагша хонишон Даба Намсараевич Очиров отарынгаа 580 хонинло 916 центнер үбһэ, 500 гаран центнер зелёнко һурилэнхэй. Мүн ахалагша хонишод С. Цымбылов, Б. Банзаракцаев гэгшэдэй даадаг отарынхид үбэлжэлгын үедэ хүсэл хүрэхөөр тэжээл абаа.

Д. БАДМАЕВ.

Тобшохоноор

⊙ Бэшүүрэй Охин-Булагай совхозой Билюутэ тосхондохи гахайн фермые Агриппина Ивановна Гордеева толгойлно. Тэрэнэй үбгэн Геннадий Самуилович фермэ дээрэнь хамта хүдэлэлсэнэ. Тэдэнэр энэ жэлдэ хамта 595 поршоонхо абаа. Энэнь түрэдэг гахай бүхэнэй 7,6, нэгэ түрүүлээд үүсэлхэ гахай бүхэнэй 7,3 поршоонхо болоно. Гордеевтэн гахайнгаа байрые һайнаар заһажа үбэлжэлгэдэ бэлэдхэбэ.

В. БОРИСОВ.

⊙ Тэмсэжэ байгаа Вьетнамай арад зондо туһалха Бүхэсоюзна комсомольско воскресенигтэ Хяагта городой 500 гаран залуушуул хабаадалсаба. Тэдэнэр газар малтажа олоһон мүнгэеэ тэрэ фонддо оруулба.

С. БУХАЕВ.

⊙ Хурамхаанай совхозой хүтэлбэрилэгшэд мүнөө жэлэй ургаса хуряалгада шалгарһан дүрбэн механизаторые арадай ажахын туйлалтануудые харуулдаг Москвадахи выставкэдэ эльгээхэ түлбэригүй путёвкоор шагнаһан байна.

В. ГАРМАЕВ.

БААТАР ГАБЬЯАТА НГУЕН ВАН БЕ

ЭНЭМНАЙ ҮНЭН БОЛОҺОН УШАР ЮМ. Урда Вьетнамай Киенфонг провинциин Миан хотодо энэ жэлэй майн хуушаар һэн

...Сүлөөрэлгын армиин үсөөхэн хүнһөө бүридэһэн отряд шэбэр шадхые һэтэ сохин, хабарай бороодо дэбтэжэ, уһан болошоһон бүр намаг соогуур ябаба. Тэдэнэр дайсантай буудалдахагүй, харин яаха аргагүй нюур нюураараа уулзаал һаа дайлалдаха гэһэн захиралта абаба. Тэдэнэр тулалдаанай гол газарта дайшалхы һомо хэрэгсэл абаашажа ябаа бшуу.

Хахад үдэрэй һүүлээр багахан тосхоной урда гэрнүүдэй һолоомо хушалтанууд тээ урдань харагдаба.

— Энэмнай Микуй тосхон,—гээд картаяа дэлгэн хараһанайнгаа һүүлээр командир хэлэбэ.—Кейбео каналаар эндэһээ саашаа онгосоор ябахабди.

Канал хүрэтэр сэрэгшэд тон түргэн, гүйхэ тооной ябабад. Дала мүрыень даража байһан ашаан тиимэшье хүндэ бэшэ шэнгеэр тэдэндэ үзэгдөө һэн. Онгосодо буу зэбсэгээ ашаад, тамаржа эхилхэтэйнь сасуу хүлеэгдээгүй юумэн болошобо. Сүлөөрэлгын сэрэгшэдэй каналаар годирходонь, американска гурбан танк харгы дээрэнь байба. Тиихэдэ дайсанай хэдэн машина каналай хоёр эрье дээрһээ буугайнгаа сэмгые уһа руу залаад зогсоно. Каолань хотоһоо Миан ошожо ябаһан дайсанай танкнуудтай ушарба ха юм.

Эдэнэр манай урдаһаа юушье хэжэ шадахагүй гэжэ һанаһан американецууд, Урда Вьетнамай армиин солдадууд эрье дээгүүр сүлөөтэйгөөр ябажа, онгосотой зон тээшэ автомадуудаа залаад, наалалан энеэлдэжэ байгаа һэн. Энэ үедэ онгосотойшуул дайсанай танкнуудые буудажа оробо. Эрьедэ байһан американецууд, солдадууд пулемёдоор, автомадаар отрядай сэрэгшэдые буудажа эхилбэ. Даншье тэнсүү бэшэ байлдаан болоо. Патриодууд хойно хойноһоо алдалан унана.

Хүндөөр шархатаһан Нгуен Ван Бее уһан сооһоо гаргаба. Американецууд залуу сэрэгшые Миан хото абаашаба. Баригдаһан сэрэгшые харахаяа дайсанай бүхы гарнизон талмай дээрэ суглараа. Шуһа уһан болошонхой, гараа хүлюулэнхэй Нгуен Ван Бе омогоор толгойгоо үргөөд байгаа һэн. Каналай оёорһоо абтаһан һомо хэрэгсэлые дайсад тэрэнэй хажууда табиба. Сэрэгшые наадалхаяа хүсэһэн американ офицер тэрэ хэрэгсэл сооһоонь хүнлэ түмэр хайрсаг хажуу тээшэнь болгоод:

— Энэ юун гээшэб? Энээгээр хайшан гээд дайлалдадаг юм,—гэжэ сэрэгшэһээ асууба.

Тэрэ офицер иимэ түхэлэй зэбсэг хаража үзөөгүй байгаа. Сүлөөрэлгын сэрэгшэд джунглидаа өөрын иимэ минэ бэлдэдэг мастерскойтой юм. Тоһоной томо баанхаар хэһэн минэ.

Сэрэгшэ харатан дайсадаа мэхэлхэ гэжэ ухаалдиба.

— Энэ зайн галаар хүдэлдэг минэ гээшэ,—гэбэ.

— Мүнөө яагаад тэһэлдэг юм гэжэ харуула.—гээд офицер һэгшэн хэлэбэ. Тэрэнэй захиралтаар Нгуенэй уяатай гар тайлагдаа.

— Намда батарей, зайн галай утаһа үгэгты,—гэжэ сэрэгшэ хэлэбэ.

— Харыт, үшөө юу һанабаб!—гэлдэн, тойрожо байгаа солдадууд шууялдана.

— Батарей болон зайн галай утаһаар юу хэхэшниб? Бари энэ аргамжа, тиигээд минынгээ хайшан гэжэ тэһэрдэгые харуула,—гэжэ үнэхөөроол зайн галаар хүдэлдэг минэ гэжэ этигэһэн американ офицер энеэн байжа хэлэбэ.

Нгуен Ван Бе минэеэ гартаа абажа: «Национальна фронт мандаха болтогой! Американецуудта үхэл!»—гэжэ хашхараад, тэрэ минээрээ хажуудаа байһан бронетранспортёрой шэрэм ханые сохижорхибо.

Үнэн хэрэгэй түлөө Нгуен Ван Бе наһа барахадаа, наадалжа байһан американ офицерые, үшөө хажуудань һэгшэлдэн байһан дайсанай жара юһэн солдат болон офицернүүдые үгы хэбэ. Миан хотын оршондо тогтоод байһан дайсанай нэгэ частиин солдадууд шанга тэһэрээнэй болоходо, сүлөөрэлтын сэрэгэйхид хотые эзэлээ гэжэ һанаад, түбэй талмай руу миномёдоор буудаба. Тиихэдэнь өөһэдынхид Национальна фронтынхид добтолбо гэжэ һанаад, урдаһаань буудаа һэн. Миан хотодо дүтэхэнэ байһан сэрэгэй багахан гарнизон хотодо тэһэрһэн шанга тулалдаан тухай дуулаад. Национальна Фронтынхидтой тулалдахаар бэшэ, үсөөн зон байнабди, тиимэһээ хамгаалалтаа орхижо сухаряа һаамнай дээрэ ха гэһэн шиидхэбэри абаһан байгаа.

— Энэ үдэрһөө хойшо Миан хото, оршон тойронхи тосхонуудай олохон айл эдеэлхэдээ нэгэ аяга барайгар Нгуен Ван Бедэ орхидог болоо һэн. Тэрэнэй нэрэ вьетнам патриодуудай зүрхэндэ хэтэ мүнхэдөө үлэхэ,—гэжэ баатар габьяата сэрэгшэ тухай тэрэнэй эрэлхэг зоригто ябадалые хараһан үбгэжөөл хөөрөө һэн.

И. САВВИЧЕВ, АПН-эй тусхай корр.

ЭЛҮҮР ЭНХЫН ГУЛАМТА ААД ЛЭ...

ТҮНХЭНЭЙ ҮЗЭСХЭЛЭНТЭ гоё нютаг тухай манай республикын дотор хэн мэдэхэгүйб даа! Тэрэ тухай оло дахин бэшэгдээ, шүлэгүүдшье толилогдоо. Тиишэ ошохо бүхэндөө дэлгэр сайхан байгаалиень хаража баясахаш.

Мүнөө үень тэндэ алтан намар болонхой. Харгын хоёр тээгүүр хаа-хаагуур бөөгнэрэн ургаһан хуһа уляанууд, мүн уула хадануудые хушаһан шэнэһэ модод ягааран, улаан харагдана. Таряалангай шэрээр дээгүүр хаа-яахан һолоомой обоохойнууд үзэгдэнэ...

...Автобуснай асфальт дэбдиһэн Тункын харгы дээгүүр улам түргэнөөр шуумайна. Хэрэн тосхоние үнгэржэ, Туран гэжэ һуурин хүрэжэ ерэгдэбэ. Эндэһээ «Нилова пустынь» аршаан хүрэтэр оройдоол 7 модо. Теэд энэмнай зуун модоһоошье дабахаһаа бэрхэтэй юумэ болошобо. Автобусһоо 27 хүн һуулгадан гараба. Таяг тулгууртай хүнүүдшье, үбшэн үхибүүтэй эхэнэрнүүдшье бии. Тэдэнэр туд тудтаа ашаан хайрсагуудтай. Нэгэ залуушуул тиишэ ошохо машина хүлеэгшэлнэ, бэдэрнэ, «голосовалка» мэдэнэ, бусадынь үргэбшээ үргэжэ ябагалха гэжэ шиидэбэ.

— Намайе эндэ бү орхиит, хайрлыт,—гэжэ үбшэн үхибүүтэй эхэнэр гуйнгляар гэмэрнэ.

Тиигээд үшөө талаан буруулхада бороо орожо эхилбэ. Хүнүүдэй хубсаһанынь бүришье хухарба. Заримандай сухал хүрэбэ.

— Энэ Туран тосхон курорт хоёрой хоорондо гансаханшье автобус ябуулха аргагүй юм гээшэ гү. Энэ асуудалые нютагай засаг зургаан шиидхэхэ аргатайл байһан байха,—иимэшье үгэнүүд соностоно

Эдэ үгэнүүд нэн түрүүн ажалшадай депутадуудай Түнхэнэй аймагай Соведэй гүйсэдкомдо хабаадана. Хэрбээ курортдо ерэһэн үбшэнтэд тушаа тэрэнэй багахананаршье һанаагаа зобоһон байбал, иимэ ушаралта үзэгдэлнүүд тохёолдохогүй һэн. Эндэ ерэгшэдэй дунда манай ороной аяар холын хизаар, областьнуудһаа хүнүүд бии. Тэдэнэр үбшэ зоболонгһоо хахасаха хүсэлэнтэйгөөр аяар холоһоо ехэ этигэл найдалтайгаар зорижо ерэнэ ха юм даа!

Часһаа үлүү саг соо хүнүүд намарай бороо доро зогсохо баатай болобо. Тиин гэнтэ зуураһан цементээр будагдашаһан нэгэ автомашина дүтэлжэ ерээд байшаба.

— Зүдэржэ байна гүт?—кабина сооһоо жолоошон бултайжа асууба.—Теэд гайхалгүй даа. Эндэтнай зүдэрэлгэн яһалал болодог гээшэ. Зай, курорт хэд ошохоёо байнаб? Ошохо зон гаража һуугты! Байз, байз, хүн бүриһөө—түхэриг. Тэрээнһээ багые абахагүйб. Ябаха дуратай һаа, тиигэжэ мэдээрэйгты.

Энэ хүнтэй хаанаһаа наймаасалдажа, гоёолдожо байхабши даа. Тэндэ байгшад машина дээрэ үрдилдэхэ тооной гараба. Гансал тэрэ тон хүл муутай хүн, мүн үбшэн үхибүүтэй эхэнэр хоёр газар дээрэ үлэшэбэ. Тиихэдэнь хайрлаһан нэгэ хэншьеб тэдэние үргэжэ машина дээрэ гаргалсаба. Иигээдшье транспортын асуудал шиидхэгдэбэ. 7 модоной зайда самосвалай жолоошодо 27 түхэриг түлэгдэшэбэ. Теэд хайшан гэхэбши: хүрэхэ газартаа али болохо аргаар хүрэжэл ошохо хэрэгтэй.

• • •

Нилова пустынь гэдэг аршаан манай Буряад ороной дэбисхэр дээрэ, Туран тосхонһоо оройдоол 7 километрэй зайда оршодог. Энэ аргаламжын газарай саашадаа айхабтар түргэнөөр хүгжэхэ байһание эрхүүгээрхин ойлгожорхинхой. Тэдэнэр маанадһаа урид гушаад хамтын байрануудые, һайн хэрэгсэлнүүдтэй түхеэрэлгэнүүдые бодхоонхой.

Братска ГЭС-эй хүдэлмэришэд 100 шэрээ табиха байрын хоёр дабхар гэр барижа дүүргэбэ. Эндэнь электростанци, уһанай башни, ариг сэбэрэй газар, котельнэ гэхэ мэтэ түгэс бии.

— Танайхин оройдоошье харагданагүй гээшэ ха,—гэжэ тус барилга эрхилэгшэ бидэние наадалан һагад хэлээ һэн.—Газарайтнай манай Эрхүүгэй областьдо ородоггүйшье һаа, бидэнэр лэ гол түлэб барилга хэжэ байнабди. Маанадһаа жэшээ абахадатнай болоно. Тиигээ һаатнай муу байхагүй.

Энэ үнэхөөроошье ехэ зүб һанамжа. Теэд манай республикын элүүрые хамгаалха министерствын болон бусад эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд дурсагдаһан суута аршаан тушаа яахадаа ямаршье анхарал оролдолго хандуулнагүйб?

Нилова пустыниин булагуудай хэндэшье хэрэггүй шэнгеэр манай зарим министерствээрхин хэдэн жэлэй саада тээ хөөрэлдэжэ байгаа бэлэй. Теэд он жэлэй үнгэрхэ тудам энэ хөөрэлдөөнэй ямаршье үндэһэгүй, худал хуурмаг байһаниинь тодороо бшуу.

Дурсагдаһан аршаандал шанартай, родоново халуун уһатай булаг манай орон дотор ондоо тээ хаанашье үгы гэхэдэ болоно. Россин түбэй нютагуудһаа, Балтиин далай шадарай республикануудһаа, Молдавиһаа, Украинаһаа, Грузиһаа болон бусад газарнуудһаа хүнүүд энэ холын холо руу дэмы зорижо ерэнэгүй. Тэдэнэр бултааран шахуу эдэгэжэ, бэеэ заһажа бусадаг. Зунай һаранuудта үбшэнтэнэй тоо 1500 хүн болодог.

Өөһэдын хамтын байра үгышье һаа, манай Буряад ороной ажалшад Нилова пустынь яһала олоороо ошодог, эмнүүлдэг. Тиихэдээ һүбэлгэн ухаансар, үүсхэл түгэлдэр хүршэнэрэйнгөө бариһан гэр байшангууд соо байрладаг. Гэбэшье зунай сагта тэндэнь байрлаха, саг зуура түбхинэхэ арга олдонгүй, олохон хүнүүдые зобооһон, зүдэрөөһэн байха.

Нилова пустынь гэжэ курортые хэншье тусхай нээгээгүй, гүрэншье тэрээндэ мүнгэ һомолоогүй. Жэл бүхэндэ тиишэ хүнэй олоороо ошодоггүй һаань, эндэ хамтын байра, эмшэдшье байхагүй һэн.

Гэхэтэй хамта хүн зониие эмнэхэ, эрилтэ хэрэглэмжыень хангаха хэрэг энэ курортдо тоншье бааза бүдүүлигээр табигданхай. Торхонуудые тодхоһон таһалганууд соо үбшэнтэниие хэншье шалганагүй. Тиихэдэнь заримууд торхо соогоо 20—30 минута гү, али бүришье удаан хэбтэжэ байха юм.

Үбшэнтэнэй эдеэ хоол ямаршье эмхидхэлгүй. Тэдэнэр туд тудтаа өөрынгөө арга тухаар болодог.

Болбосорол, сэнгэлигэй талаар юуб гэхэдэ, үбшэнтэндэ кино харуулагдадаг. Оройдоол 200-гаад номуудтай библиотекэ соонь хүн таһардаггүй.

Мүнөөдэрэй Нилова пустыниин ажабайдал иимэрхүү. Тэрээнэй саашадаа болбосон зохидоор түхеэрэгдэхэ, хүгжэхэ байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье энэ шухала хэрэгтэ манай республикын хабаата эмхи зургаанууд дары оролсог лэ гэжэ һанагдаха, хүсэгдэхэ байна.

К. МАЛАНОВ,
СССР-эй Журналистнуудай союзай гэшүүн.

НАЙДАМТАЙ ХАЛХА

Зенитчигүүд... Мүнөө эдэмнай Вьетнамда эгээн хүндэтэй хүнүүд. Ороной найдамтай халха гэжэ тэдэнииe дэмы нэрлээгүй. Тэдэнэй ээм дээрэхи сэрэгэй тэмдэгүүдые харахадаа хүнүүд урдаhаань урихаар энеэбхилээд, талархалаа мэдүүлхые оролдодог юм. Харанхы боложо эхилхэлээр харгы замай гү, али үhанай гарасын тэндэхи багахан дэлгүүртэ тэдэнэй ерэхэдэнь, таряашад кокос hамар альгаарба тоншосотоон, ханамжатай hайнаар шэлэжэ үгэдэг. Тэдэнэй хойноhоо үхибүүд hүрэгөөрөө гүйлдэжэ ябаад: «Таанад «Ф-105» унагаагаа гүт? гэжэ байжа асуухал даа. «Унагаагаа»,—гэhэн богонихон харюу дуулахадаа, тэдэнэр урматайгаар энеэбхилэлдэн үлэдэг юм.

Дайнда алишье түрэлэй сэрэгүүдтэ хүшэр хүндэ юм бэзэ. Бомболо нүхэлүүлhэн харгыгаар бомбо, hомоной тэhэрээн, эшхэрээн доро буу зэбсэг, түлишэ, эдеэ хоол шэрэhэн машинын жолоошодто хэлэшэгүй хүндэ байдаг шуу. Мүн сапёрнуудташье хүнгэн бэшэ даа. Америкын агаарай сэрэгэйхидтэй тэгшэ бэшэ дай хэжэ байhан залуу вьетнам лётчигууд хэды шэнээн эрэлхэг зориг гаргадаг гээшэб! Тиибэ яабашье Вьетнамай Демократическа Республикада агаараар добтолон ороhон Холбоото Штадуудай сохилтодо зенитчигүүд лэ ехэнхи харюу сохилто үгэдэг юм.

Ханой хотын хана шадар, Урда-Хитадай дулаахан далайн эрьедэ гү, али гол мүрэнэй гараса дээрэ буу зэбсэгээ дайн байлдаанда бэлдэжэ байха үедэнь тэдэнтэй уулзаа hэмди. Колонизаторнуудта эсэргүү шанга дайнай hургуули гараhан дүршэл ехэтэй сэрэгшэд, оройдоо хэдыхэн hарын турша дотор сэрэгэй алба хэжэ байhан залуушуул тэдэнэй дунда мүр мүрөө ниилүүлэн ябадаг. Эхэ орондоо дурлалга, вьетнам арадта hүйдхэл асарhан харийн харата дайсадые үзэн ядалга hанаан бодолыень нэгэдхэдэг юм.

Хойто Вьетнамда фронтын нэгэ лини гэжэ мүнөө байдаггүй, тэрэнь урда зүгтэ гэхэ гү, али 17-дугаар параллель шадар, мүн республикын эгээн хойто захадахи Хайфон, Донгхой, Дьенбьенфу хотонуудай дэргэдэ Америкын агаарай сэрэгэйхидтэй дайлалдаhан хатуу шанга тулалдаануудай болодог газарта байна ха юм.

Үдэрэй арбан гү, али арбан табан добтолгодо харюу сохилто үгэжэ байhан зенитчигүүдтэй хөөрэлдэхэ бэрхэтэй юм. Халуун үдэрэй hүүлээр үнинэй хүлеэгдэhэн hүниин hэрюухэн сагай ерэхэдэшье. сэрэгшэд бахал амар заяагаа үзэдэгтүй. Харанхы болохотой зэргэ американска самолёдууд огторгойдо ракетэнүүдые носоожо захалдаг. Тиин тэдэнэйнгээ гэрэл доро дахин дахин добтолжо, ракетэнүүдээр буудажа, бомбодожо ородог юм. Теэд hүнишье hаань. тэдэнииe зенитчигүүл тоти мэргэнээр тудхаан унагаадаг.

Зенитчигүүдэй барандаа бэрхэнүүд hэн тула, тэдэнэй дундаhаа эрхимүүдые шэлэхэнь бэрхэтэй. Тиигэбэшье Винь хотын зенитчигүүд эрхимэй эрхимүүд гэжэ тоологдодог.

...Бидэнэр эгээн ехээр бомбодуулжа байhан хотын заха тээшэ шэглэн ошобобди. Хотын энэ хажууда бомбодо дайрагдаагүй нэгэшье гэр үгы байгаа. Гол мүрэнэй эрьеэр зурыhан харгын дэргэдэ дежурна офицер угтаба. Паром дээрэ гараад, уhа мүрэнииe аргааханаар гаталан ябатарнай, паром зүдхэжэ ябаhан катерай мотоор унтаржа, оршон тойрон тон шэмээгүй, аали намдуухан байдал тогтобо. Энэ үедэ хотын хойто захашагаар нэгэ самолёт ниидэн үнгэрхэ зуураа, гэрэлтүүлдэг гурбан ракетэ хаяжархёо. Гол мүрэнэй хоёр эрьеэр харуулда байhан дежурнанууд рельсын түмэр наншажа, тревого соносхобо. Тиигэhээр байтарнай, катерай мотоор хүдэлжэ, одоолшье нүгөөдэ эрье тулажа ерэбэбди.

Бамбугаар баригдаhан нэгэ хэдэн гэрнүүдые алад гараад. нюсэгэн тала дээгүүр ябабабди. Мүнгэн сагаан hара үүлэнэй саагуур хоргодожо, тэрэнэйнгээ саанаhаа гарахаяа, шархатаhан хагзархай газарые харахаяа зүрхэ алдаhан юумэдэл нилээд удаан тэндээл шэбээлhэн зандаа байгаа hэн.

Удангүй батарейдэ хүрэжэ ерэхэдэмнай, петлицэ дээрээ хоёр одотой лейтенант, батарейн командир Зыонг Ван Дон гэдэг бидэнииe угтаа. Энэ командир манииe офицернүүдтэеэ танилсуулба. Тиигэд hүүлдэнь эрьежэ харахадамнай, набша намаагаар хушаглаhан нүхэн дороhоо үхэр буугай сэмгэн бултайжа байба. Ойрохон байhан багахан столой хажуудахи хоёр hандали дээрэ бидэнииe hүүгты гэжэ командир уриха зуураа, харанхы бүрүүл газарта юумэ бэшэхэ болохотнай муул байна даа гэжэ халаглаад, хэрбээ агаарhаа добтолгын болоо hаа, энээхэн траншей худар орохо болохот гээд, гараараа занган харуулба. Тэрэнэй hүүлдэ одоолшье хөөрэлдөөмнай эхилээ hэн.

Энэ батарей одоолшье hонин түүхэтэй. Үшөө француз эзэмдэгшэдтэ эсэргүүсэн тэмсэжэ байhан жэлнүүдтэ байгуулагдаад, Дьенбьенфу шадарай тулалдаанда хабаадалсажа, дайсанай 60 гаран самолёт унагааhан. Тиихэ үедэ тэрэнииe «Дайшалхы баатаршалгын түлөө» гэhэн орденоор шагнаhан байгаа. Хожомынь, амгалан ажабайдалай үедэ, батарейн сэрэгшэд мэргэжэл шадабарияа дээшэлүүлхын тула оролдосотой шангаар hуралсаба. Олохон дүршэл ехэтэй артиллеристнүүд шэнээр бүридүүлэгдэhэн частьнуудта эльгээгдэдэг байба. Хуушан сэрэгшэдэй орондо шэнэ, залуу сэрэгшэд ерэжэ, батарейнгээ алдарта түүхые саашадань үргэлжэлүүлдэг hэн.

Батарейн командир Дон үшөө арбан табатай хүбүүн ябахадаа сэрэгэй албанда ерэжэ, связной тагнуулшан болоод, хариин эзэмдэгшэдтэ эсэргүү олохон тулалдаанда хабаадалсаhан байха. hүүлээрнь артиллеридэ адаглагша болоод байтараа, хэдэн жэлэй урда гээ тусхай курса дүүргэжэ, взводой командираар алба хэбэ. Бури хожомынь, энэ жэлэй май hараhаа хойшо энэ батарейе командалха зуураа, хори гаран тулалдаанда хабаадалсан, эрэлхэг зоригтой, шадамар бэрхэ командир байhанаа харуулаа. Лой гэдэг политругайшье намтар нимэрхүү юм. Хүдэлмэришэн хүнэй гэр бүлэдэ түрэhэн энэ хүбүүн бага наhанhаа хойшо хариин эзэмдэгшэдэй бузагай муухай аашые бэе дээрээ үзэhэн байха. Энэмнай 1948 ондо партизан боложо ошоhон аад, мүнөө артиллерист-зенитчик болоод ябана хаям даа.

Энэ батарей үшөө Куангбинь провинцида байхадаа 1965 оной февралиин 11-дэ түрүүшынхеэ американска самолёдуудтай тулалдаа hэн. Тиигэhээр байтарнь, тэдэниие удангүй Винь хото хамгаалхые эльгээhэн байна. Тулалдаанай ямар нэгэн ушар тухайда хөөрэжэ үгыт гэжэ гуйхадамнай, младша лейтенант Лой тэмдэглэлэйнгээ дэбтэр гаргажа, аляахан тулалдаан тухайнь хөөрэхэмни ааб гэжэ бодолгото болон, тэрэнээ яаралгүйхэн ирасагаан hууна. Үнэхөөрөөшье тулалдаан бүхэн мартагдашагүй хаям. Тэдэнэй алиниинь шэлэлтэйб?

Тэрэ үдэр Винь хотодо 12 самолёт добтолбо. Хэhээлтэгүйгөөр бомбодожо шадахагүйбди гэжэ ойлгоhон американска лётчигууд баруун-урда зүгhөө ниидэжэ ерэбэ. Самолёдойнгоо гэмтээгдэрэ hаань, ойрохон байhан далай тээшэ тэрэнээ шэглүүлхэ ха юм. Самолёдуудай хотодо ойртон ерэхэтэйнь сасуу хүршэ частьнуудай зенитчигүүд буудажа захалба. Самолёдуудай хажуугаар hомонууд тэhэрнэ. Американска самолёдуудай зэргэ гансата эбдэржэ, иишэ тиишээ годирон, буhалгаалан ниидэбэ. Тэдэнэй зариманиинь иигэн тингэн бомбоёо хаяад, зенитчигүүдэй буудалга дороhоо бушуухан гарахые оролдоно. Нэгэ самолёт hомондо дайруулжа, лётчигынь парашюдаар hүрэбэ. Тэрэнэй комбинезондо бүхэлөөтэй ябаhан багахан радиопередатчик абарагшадые дуудажа захалба. Парашюдынь hалхинда туугда туугдаhаар Винь хотын захада дүтэлжэ, Бьентуи порт шадар газарта бууха шэнги болобо. Авианосец дээрэhээ ниидэhэн «Тэнгэриин бүргэд» гэжэ дүрбэн истребитель, үшөө гурбан ондоо самолёдууд парашюдаар буушан лётчигые абарха hанаатай шуумайлдан ерэбэ. Энээнhээ урагша урагшагүйдэhэн лётчигуудаа американска вертолёдууд хэдэ дахин абарhан байгаа. Тиин мүнөөшье манай лётчик далай дээрэ унаха аабза, тиихэдэнь тэрэнээ абаржа шадахал байхабди гэжэ американска лётчигууд hанаhан байгаа ха. Теэд энэ унажа барагдаhан лётчигынь далайда хүрэжэ шадангүй, газар дээрэ буушаба хаям даа.

Лётчигоо абархаяа ерэhэн дайсанай самолёдуудые Зыонг Ван Доной батарей буудажа эхилбэ. Хоёр самолёт утаа бааюулан унаба.

Хөөрэлдэhөөр байтарнай агаарай гревого дүүрэжэ, хүлэр бүхэриг хүбүүд бидэниие олоороо тойрошобо. Тэдэнэй нэгэн, набтархан шүрбэhэлиг бэетэй хүбүүн түмэр малгайгаа абаад, үhэеэ эльбэсэгээн ойромнай ерэбэ. Танилсабабди. Энэмнай ехэ буугай командир, Чионг гэжэ нэрэтэй хүбүүн байба.

Нэгэтэ батарейнгээ ондоо позицида ошожо ябаха үеэр тэрэнэй даа-hан ехэ буу шабарта hуушаhан юм ха. Нүхэдынь байлдаанай газарта яаража ябаhан тула, тэрээндээ туhалжа шадахагүй байгаа. Сэрэгшэд хамаг бүхы арга хүсэеэ гаргажа, түлхиhөөр татаhаар, үхэр буугаа арайхан гэжэ харгы дээрэ гаргаба юумэд ха даа. Теэд тэрэнээ автомашинада шагтагалжа үрдеэгүй байтарнь, дайсанай хоёр истребитель ниидэжэ ерээд, тэдэниие бэлэхэнээр бута сохихо hанаатай добтолжо оробо гэхэ. Гэбэшье дайсад ехээр эндүүрhэн байгаа.

Долоон хүн ехэ буудаа нялдашоод байба. Дайсанай лётчигууд тэдэниие хараа дээрээ hуулгажа, 20 миллиметрэй пулемёдоор буудажа оробол даа. hомоной зурагар галнууд сэрэгшэдэй толгой дээхэнүүр ялагашалдан үнгэрнэ. Теэд тэдэнэр самолёдуудай урдаhаа буудажа эхилэнгүй тэдэнэй ойрохон ерэхыень доро зүрхэтэйгөөр хүлеэн байбал. Энэ үе үнэхөөрөөшье зориг шадабари, зүрхэн хэрэгтэйл байгаа...

— Гал!— гэhэн Чионгын командын соностохотой зэргэ ехэ буугай hомонууд самолёдуудай урдаhаа ралзаба. Американска летчигууд тэн дээрээ зугадаха ушартай болоо.

Дайн байлдаанда шалгарhан сэрэгшэдэйнгээ нэрэнүүдые командир дана. Тэдэнэй дунда младша лейтенант Фам Ким Чонгын нэрэ бии. Тэрэнэй командалдаг взвод холын марш-да ябахадаашье бүгэдэнhөө урид буу шуугаа бэлдээд. бүгэдэнhөө урид буудажа эхилдэг юм. Оройдоо хэды hарын урда тээ сэрэгэй албанда ерэhэн залуу жолоошон Тан hаяхан габьяа баатаршалга гаргаба. Хура бороогой hүүлээр шабар шабха болоhон уйтан хабшуу харгыгаар тэрэмнай зенитнэ ехэ бууе шэнэ позицида саг соонь абаашажа, тон шухала объектые хамгаалха арга зенитчигүүдтэ олгоhон байгаа.

Бидэнэрэй бусаха тээшэ түхеэрэхэдэмнай, политрук Во Тан Лой батарейнгээ сэрэгшэдые жагсаалда табяад, маанадта хандан иигэжэ хэлэбэ:

— Бидэндэ аха дүүгэй туhаламжа үзүүлжэ байгаа Советскэ Союзай Коммунис партида, бүхы совет арадта манай баяр баясхалан дамжуулжа хүргөөрэйгты. Американска империалистнууд бидэниие айлгахагүй. Тэдэниие сохижо hуранхайбди, сохижо шьебди. Эсэгэ ороноо хамгаалха дайнай үедэ совет арад фашис булимтарагшадые яажа үлти задаса хигшо hэм, эгээл тиимээр хариин хархис дайсадые үй бута сохижо байхабди.

Ю. ЖУКОВ,
В. ШАРАПОВ.
(АПН).

СПОРТ

ТҮРҮҮ hУУРИИН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ

Аймагай түб Баргажан тосхондо волейбол, баскетбол болон хүнгэн атлетикээр аймагай спортсменүүдэй мүрысөөн болобо. Тэрээндэ колхоз, совхозуудай, предприяти болон hургуулинуудай 96 тамиршад хабаадалсаhан байна.

Волейбол наадалгаар эрэшүүл болон hургуулиин хүбүүд, басагадай командануул өөhэд хоорондоо мүрысөө. Эрэшүүлэй командануудай дундаhаа электростанциин команда илажа, түрүү hуури эзэлhэн байха юм. hургуулинуудай командануул хоорондо шанга тэмсэл үргэлжэлөө. Тэрээндэ Уланай дунда hургуулиинхид бэрхээр наадаг байhаараа шалгараа. Хоёрдохи hуурида Хурамхаанай, гурбадахи hуурида Баян-Голой дунда hургуулинуудай хүбүүдэй командануул гараhан байна. Хурамхаанай, Баргажанай, Баян-Голой hургуулинуудай басагад удаа дараалан 1-дэхи, 2-дохи, 3-дахи hууринуудые эзэлэнхэй.

Баскетбол наадалгада hургуулинуудай элир спортсменүүл хабаадалсаба. Хурамхаанай hургуулиин команда 1-дэхи, Баргажанай —2-дохи, Баян-Голой hурагшад 3-дахи hууринуудые эзэлhэн байха юм.

Гурбан километр зайда урилдаhан урилдаанда Баргажанай дунда hургуулиин hурагша Сергей Бодоров хэнииешье урдаа оруулангүй гүйжэ ерээ.

С. ОЧИРОВ.

АЮУЛЬhАА АБАРАГДАА

hаяын нэгэ үдэр Верхний-Маргентуй тосхоной нэгэ айлай газаа улаан дүлэ сасаран, огторгой тулаха гэхээр утаа бааяшалай. Хүршэнэрынь хүл хөөрсэг боложо, гал аюул сарахын түлөө хашха hүүхи табилдаба. Удангүй Охин-Булагай совхозой залуу комбайнер Григорий Романович Перевалов, бухгалтер Георгий Пантелеевич Баженов, тракторист Георгий Михайлович Брюхов, аха дүү Иван, Певел Переваловтан тэндэ ерэжэ, гал аюулые саг дары унтаргаагаа. Тингэжэ тэрэ айлай гэр аюулhаа сарагдаhан байна.

Аба, эжынгээ ажалда ошоhон хойно гэртээ үлэhэн үхибүүдынь зуруул олоод газаа гаража, сарай доро байhан hолоомондо гал аhаажа наадаhан байгаа. hолоомониинь посон гэхэдээ сарай дээрэ байhан үбhэндэнь аhаад, сарайень шатааба.

В. БОРИСОВ.
Бэшүүрэй аймаг.

АНГУУШАД ОЛЗОБОРИДОО МОРДОБО

Эхилхээ байгаа агнуурииe угтуулан, Хойто-Байгалай ангуушад олзоборидоо ойртон, холынгоо отогуудые зорижо мордобо. Агнуури хэхэ саада захынь газар 200 километрэй зайда юм. Ангуушадай тэндэ хүрэтэрнь сезон эхилжэ, ан барилгын халуун хаhа ороход байна.

«Дружба» колхозой ангуушад С. Симорчинай, В. Платоновой, А Лекаревой бригаданууд оронуудтаа хүнhэ, дари, туулга, hомо болон бусад хэрэгсэлнүүдээ ганзагалан, тайгада гарабад. Тэдэнэр холынгоо агнуурида ошожо, шэнэ жэл болотор олзобориёо үргэлжэлүүлхэ байна.

Тэрэшэлэн Калининай нэрэмжэтэ колхозой, Хойто-Байгалай коопзверопромхозой ангуушад олзоборидоо гараа.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаhанда: «Партиин зоригжуулхы үгэ» гэhэн түрүү бэшэг «Агууехэ Октябриин hайндэрэй хүндэлэлдэ гэhэн гаршаг доро ажалай бэлэгүүд; ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Советская Россия» газетэhээ абтаhан К. Продайводагай статья;

Гурбадахи хуудаhанда: «Дайн ба эб найрамдал» гэhэн кинодо рецензи; «Баатар габьяата Нгуен Ван Бе» гэhэн АПН-эй материал; хилын саанаhаа ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: футбол, нютагай hонин, соносхолнууд.

ХИЛЫН СААНАhАА

РАДИО ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН

КОМПАРТИИН ШЭНЭ АГЕНТСТВО

РИМ, октябриин 18. (ТАСС). Италиин коммунис хэблэлэй дэргэдэ шэнэ тэмсэлшэ бии болоо. «Паркомит» (Италиин Коммунис партиин хуряангы нэрэ) гэжэ информационно агентствын үдэр бүриин бюллетениин түрүүшын номер үсэгэлдэр хэблэн гаргагдаа. ИКП-гэй ЦК-гай хэблэлэй таhагые даагша А. Курци агентствые толгойлно.

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН XXI СЕССИ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 18. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн XXI сесси дээрэ политическэ асуудалнуудаар юрэнхы үгэ хэлэлгэ үргэлжэлүүлэгдээ.

Бүхы арсалдаата асуудалнууд хэлсээ хэхэ аргаар шиидхэгдэхэ ёhотой гэжэ Малагасийска Республикын түлөөлэгшэ хэлээ. Португалиин болон ЮАР-ай колониалис политикые тэрэ эрид шангаар буруушаагаа. Буу зэбсэг хуряаха асуудал «тааруугаар шиидхэхые», тэрэшэлэн ядерна зэбсэг дэлгэрүүлэн тараахагүй тухай договор баталхые үгэ хэлэгшэ уряалhан байна.

ДРВ-дэ агаарhаа добтолгые болюулха, Урда Вьетнамhаа хариин сэрэгүүдые гаргаха, тингэжэ хуби заяагаа өөhэдөө тодорхойлхо арга вьетнам арадта олгохо тухай Йеменэй Арабуудай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр эрилтэ хээ.

Араб Зүүн зүгтэ Англиин бэелүүлдэг колониальна политикые Йеменэй түлөөлэгшэ эрид шангаар шүүмжэлээ.

ТАРЯАШАДАЙ АША ТУhАДА ЗОРЮУЛАГДАhАН АГРАРНА РЕФОРМО

АЛЖИР, октябриин 18. ТАСС-ай корреспондент А. Богомаз иигэжэ дамжуулна:

«Хүдөө ажахын талаар аграрна реформо шэнги хэмжээнүүдые абаха, таряашадта урьhаламжа үгэхэ гэжэ АНДР-эй Революционно соведэй гаргаhан шиидхэбэри таряашадай аша туhада зорюулагданхай»,— тээд Алжирай Финансын болон түсэблэлгын министр Ахмед Каид мэдүүлээ.

Аграрна реформо хадаа социализм байгуулха арга, урьhаламжа үгэлгые эмхидхэлгэ, үйлэдбэри болон худалдалгые эмхидхэлгэ, хүдөө ажахын продукциие бултанай аша туhада тааруугаар, зүбөөр хубаарилга болоно гээд министр онсолон тэмдэглээ. Аграрна реформо хадаа газар эдлэлгые хизаарлаха байна.

Таряашадта урьhаламжа үгэхын тулада 10 миллиард динар Алжирай правительство hомолхо гээд Ахмед Каид заагаа. Энэ зорилго зүбөөр шиидхэхын тулада АНДР-эй Финансын, Хүдөө ажахын, Дотоодын хэрэгүүдэй министерствэнүүдэй түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн комисси хүдэлмэрилжэ байнхай.

Алжирай кооперативууд болон өөрын захиргаата ажахынуудай хэрэглэмжэдэ зорюулан, 20 миллиард динар hомологдохо болоо. Энэ хадаа зэр зэмсэг худалдажа абахын тулада хэрэглэгдэхэ байна.

Вьетнамда боложо байhан уршагта муухай дайн байлдаае буруушааhан ехэ демонстраци Нью-Йоркдо Таймс-сквер гэжэ талмай дээрэ болоhон байгаа. «Эзэрхэг түримхэй ябуулгые болюулха!», «Американ солдадуудые гэргэнь бусааха!», «Дайн байлдаае үргэдхэхэеэ болихо!» гэhэн үгэнүүдтэй плакадуудые демонстрантнууд барижа ябаа.
АПН-эй фото.

СОВЕТСКО-ПОЛЬСКО ХЭЛСЭЭНҮҮД ТУХАЙ ХАРИИН ХЭБЛЭЛ ИИГЭЖЭ БЭШЭНЭ

ВАРШАВА, октябриин 18. (ТАСС). «Интернационализм ба национальна аша туhын нэгэн адли байлга» гэhэн гаршагтай редакционно статьяе «Трибуна люду» гэжэ газетэ толилоо. Польшын Арадай Республикын партийно-правительственна делегациин Советскэ Союзда аяншалhанда энэ статья зорюулагдаhан байна. Польшын болон СССР-эй хүтэлбэрилэгшэдэй бэе бэедээ аяншалга ехэ удха шанартай, политическэ заншал болонхой тээд газетэ тэмдэглэнэ. Эдэ аяншалганууд дээдэ тушаалтадай hанамжануудаа мэдэлсэхэ, хамтынгаа ябуулга тааралдуулха, хоёр аха дүү социалис гүрэнэй хоорондохи харилсаа холбоо гүнзэгырүүлхэ арга олгоно. Польшын партийно-правительственна делегациин СССР-тэ мүнөө аяншалга саг үргэлжэ байгуулагдалаг холбоо барисаанай шэнэ шата боложо үгэнэ. Союзнигуудай хэhэн зүбшэл, хани ороной хүн зонтой уулзалга польско-советскэ холбооe бүри дүтэ, улам тодорхой болгоно.

Польско-советскэ холбоо барисаан бата бэхи үндэhэ hуурида: социализм болон коммунизм байгуулха нэгэн адли үзэл сурталда, гүрэнэй аша туhын адли байлгада түшэглэнэ гээд статья соо саашадаа хэлэгдэнэ.

СССР-тэ аяншалга польско-советскэ харилсаа холбооной, аха дүүгэй хани барисаанай саашадаа хүгжэлгые харуулна. Энэ хани харилсаан Польшын гадаадын политикын үндэhэ hуури боложо үгэдэг. Тус аяншалга хоёр аха дүү партиин — Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин болон Советскэ Союзай Коммунис партиин нэгэн адли үзэл бодолтой, хамтаараа ябуулга хэдэг байhыень гэршэлэн батална гээд «Трибуна люду» түгэсхэлдөө бэшэнэ.

Москвада гар табигдаhан польско-советскэ мэдүүлгэ хадаа польско-советскэ харилсаанай саашадаа хүгжэхэ замыень тодорхойлhон документ болоно, манай үе сагай гол асуудалнуудаар нэгэн адли хараа бодолтой байлгые харуулжа үгэнэ. Тус аяншалга манай хани барисаае улам бэхижүүлээ. Хани барисаанай бэхижэлгэ манай оронуудай арадуудай ашада, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай болон аюулгүй байдалай аша туhада тааралдана гээд «Голос працы» гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

БУДАПЕШТ, октябриин 18. (ТАСС). Польско-советскэ хани барисаанай митингын Кремлиин Съездүүдэй ордон соо болоhон тухай мэдээсэлые, Л. И. Брежневэй, В. Гомулкын хэлэhэн үгэнүүдэй удхые «Непсабадшаг» болон бусад венгер газетэнүүд толилоо. «Шэнэ табан жэл hайнаар эхилбэ», «Совет- американ харилсаан», «Хитад хүтэлбэрилэгшэдэй политика марксизм-ленинизмтэй ямаршье холбоогүй» гэhэн гаршагуудтайгаар Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгын текст толилогдоо.

БУХАРЕСТ, октябриин 18. (ТАСС). Москвада советско-польско хани барисаанай митингын болоhон тухай бэшэхэдээ, зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалнуудаар хоёр ороной нэгэн адли hанал бодолтой байhан тухай Л. Брежневэй болон В. Гомулкын хэhэн мэдүүлгэнүүдые Румыниин газетэнүүд тэмдэглэнэ. Советскэ Союзай болон Польшын хоорондохи хани барисаан Европодо эб найрамдал болон аюулгүй байдал хангаха шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэн болоо, уласхоорондын оршон байдалые hайжаруулхын, яаралтайгаар зэбсэгжэлгые, юрэнхы дээрээ буу зэбсэг түхеэрэлгые болюулха бүхы арга боломжые хэрэглэхээр хоёр орон шиидэнги байна гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэhэн үгые «Скынтейя» газетэ дурдаhан байна. Баруун Германиин үhөө нэхэхые эрмэлзэдэг этэгээдүүдэй политика Европодохи амгалан тайбан байдалда аюул тохёолдуулха эшэ үндэhэн байhан зангаараа гээд В. Гомулка мэдүүлээ гэжэ газетэ бэшэнэ.

Советскэ Союзтай али алиндаа ашатай туhатай харилсаа хүгжөөхые США хүсэдэг байгаа тээшэ hаа, ДРВ-е бомбодолгые зогсоохо, вьетнамдахи эзэрхэг түримхэй дайн байлдаае болюулха, бусад оронууд болон арадуудай бээе даанхай байдалые, бүрин эрхые, газар уhанайнь бүрин бүтэн байлгые үгөөрөө бэшэ, харин бодотоор хүндэлдэг байха ёhотой гэжэ Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэнүүдые газетэ эшэ татана. Вьетнам арадта эсэргүүгээр зэбсэгтэ эзэрхэг түримхэй ябуулгые hүжэрөөhэн США уласхоорондын байдалай шахардуу шанга болоhондо зэмэтэй гээд В. Гомулкын мэдүүлhэн тухай газетэ дурдана.

ПРАГА, октябриин 18. «Руде право» гэжэ газетэ Л. И. Брежневэй үгын удхые толилоо. Тэрэнэйнь гол хуби уласхоорондын асуудалнуудта зорюулhан үгэнүүдынь болоно. Мүнөөнэй уласхоорондын шухалын шухала асуудалнуудые сэгнэлгээр Советскэ Союзай болон ЧИР-эй хүтэлбэрилхы түлөөлэгшэдэй нэгэн адли hанамжатай байhые газетэнүүд тэмдэглэнэ.

КНР-эй хүтэлбэрилхы түлөөлэгшэдэй мүнөөнэй политикые Л. И. Брежнев эрид шууд буруушаагаа гээд «Руде право» газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

БЕЛГРАД, октябриин 18. (ТАСС). Хилэнүүдэй ойроо хүртэшэгүй байха гээшэ Европодо эб найрамдал хангаха үндэhэ hуури болоно гэжэ Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэнүүдые Югославиин «Политика» гэжэ газетэ гаршаг болгон хэрэглээ. «Хитадай компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй политика империализмда эсэргүү тэмсэлые hуларуулна. Вьетнамда США-гай хэжэ байhан эзэрхэг түримхэй ябуулгануудые Советскэ Союз болон Польшо эрид шууд буруушаагаа» гэhэн гаршагтайгаар советско-польско мэдүүлгын удхые Белградай «Борба» газетэ мүноодэр толилоо.

ТОКИО, октябриин 18. (ТАСС). «КПСС-эй ЦК-гай генеральна секретарь Брежневэй октябриин 15-да хэлэhэн үгэ Вашингтониие ехээр мэгдүүлээ, юуб гэхэдэ, энэ үгэ Вьетнамай асуудал амгалан ёhоор шиидхэхэ тухай дурадхалдань «тусхай харюу» боложо үгэнэ гээшэ ха. Президент Джонсон, гүрэнэй секретарь Раск гадаадын хэрэгүүдэй министр Громыкотой уулзахадаа, иимэ дурадхал оруулhан юм. «Хитад-совет арсалдаанай хурсадажа байгаашье hаань, Вьетнамай асуудалай талаар урдынгаа эрид шууд хараа бодолые Советскэ Союз хубилгаагүй гэжэ Японой «Санкэй симбун» газетэ бэшэнэ.

Редакторай орлоншо
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора — 23-67. зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата — 27-37. отделов: сельскохозяйственный — 47-59, 35-14, промышленный —48-89, 33-61.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни —40-49, идеологический — 24-74, 60-21, советского строительства и быта — 34-93, рабселькоров и писем — 25-41, 38-30, информации—34-05 и перевод—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.
Н01974. Зак. № 1035.